

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

PADEC BONCOURJEVE VLADE

Ker je v nočni seji parlament odklonil povišanje neposrednih davkov, je vlada Paula Boncourja davi ob 7. podala ostavko

Pariz, 28. januarja. AA. Vlada je davi padla zaradi zadržanja socialistov, ki so odklonili 5% povišanje neposrednih davkov. Desnica in socialisti so glasovali skupaj, v prilog vlade pa so oddali svoje glasove le radikali na poziv Herriota. Glasovanje je bilo točno ob 6. zjutraj. Splošno so priznavali Paulu Boncourju in Cheronu, da sta se z vso odločnostjo zavzemala za svoje načrte in jih zagovarjala, čeprav niso popularni.

Do ostavke je prišlo na ta način, da je po razpravi o finančnem načrtu za izravnano državnega proračuna davi vlada postavila vprašanje zaupnice. Šlo je za to, ali naj vlada izravnano državnega proračuna s povečanjem davkov ali pa z najetjem novega posojila.

Pri tej priliki je predsednik francoske vlade Paul Boncour stopil na govorništvo in izjavil: »Odklanjamo politiko posojil in zahtevamo 5% povišanje vseh neposrednih davkov!«

Za njim je stopil na tribuno voditelj socialistične stranke Leon Blum, ki je kratko naglasil: »V tem pogledu ne moremo podpreti vlade. Zato zahtevamo politiko posojil in odklanjamo politiko zvišanja neposrednih davkov!«

Nato je sledilo glasovanje. 390 poslancev je glasovalo proti vladnemu predlogu, za predlog vlade pa 193. Takoj po glasovanju v parlamentu je vlada demisionirala. Ministri so odšli ob 7. zjutraj k predsedniku republike Lebrunu in podali svoje ostavke. Predsednik republike

je že ob tej priliki pričel posvetovanja o sestavi nove vlade.

Predsedniku republike Lebrunu bo težko najti v glasovanju, ki je strmo glavo vlado, smernice za sestavo nove vlade. Zato za sedaj še ni mogoče reči, kakšen bo razplet te najnovejše krize francoske vlade.

Predsednik poslanske zbornice je pred zaključitvijo seje izjavil, da se bo zbornica sestala v torek, da glasuje o proračunski dvanajstini za februar.

V političnih krogih se že pojavljajo kombinacije o prihodnji francoski vladi. Dobro poučeni krogi trdijo, da je zelo verjetna vlada Chautemps-Herriot. Chautemps bi bil predsednik vlade in minister za notranje zadeve, Herriot pa zunanji minister.

Jutri vsi v Sokolski dom v Šiški na VELIKI SHOD

vsedržavne stranke JRKD

Na shodu bo podal g. minister dr. Albert Kramer svoj veliki referat o političnem in gospodarskem položaju v državi. Govorili pa bodo tudi drugi.

Začetek točno ob pol 11. uri dopoldne.

Krajevni odbor JRKD v Šiški.

Začetek smuških tekem v Bohinju

Izmed 77 prijavljenih tekmovalcev jih je startalo 69

Bohinj, 28. januarja.

Ob krasnem vremenu in na najidealnejšem terenu, se je danes dopoldne ob 9. izpred hotela Sv. Janez pričel prvi del kombiniranega tekmovalstva za prvenstvo Jugoslavije in naslov državnega prvaka na 18 km. Zjutraj je nad vso dolino še ležala gosta megla, okrog 10. se je pa polagoma začela dvigati in tekmovalce je proti cilju spremljalo zlato zrnko sonce.

Ob 9. je starter g. Tavčar v navzočnosti JZSS, zastopnikov in članov inozemskih organizacij, komandanta planinskega polka in številnih gledalcev, dal znamenje za start. Prvi je startal Celjan Hillinger, nato pa v polminutnih intervalih drugi za drugim vsi ostali tekmovalci. Startalo je 69 tekmovalcev izmed 77 prijavljenih.

Proga je bila pod vodstvom tehničnega referenta JZSS vzorno pripravljena, njena dolžina je znašala 18 km. Voda je izpred hotela v lahkem vzponu proti Zlanu, mimo skakalnece nato v strmeh sponu do karavljice, od tod v Bistrico, nato preko glavne ceste proti vasi Brdo, zavila preko Save, nato se je v 3 km dolgem vzponu dvignila na greben Rudovico, od tod dalje proti Starim Fužinam po brvi preko Mostnice čez cesto pod Staro Fužino, ter okrog griča do cilja pred hotelom. Višinska razlika je znašala 350 m, najtežji del proge je bil med 12 in 15 km s težkim smukom z Rudnice na most čez Mostnico.

Prvi tekmovalce, ki je ob 10.24 rezal cilj, je bil Čehoslovak Šimunek, na kar skoraj 10 minut ni bilo nikogar, za njim pa so v nepregledni vrsti prihajali na cilj drugi tekmovalci, ki so bili večinoma sveži in v prav dobri formi. Po neoficijelnih rezultatih utegne biti Čehoslovak Šimunek prvi, drugi Čehoslovak Barton, večino drugih prvih mest so pa zasedli inozemci pred našimi tekmovalci. Rezultati so bili nastopni:

Šimunek v 1:19.36, Berych (Poljska) 1:25.35, Senčar (Ilirija) 1:34.37, Marx (Nemčija) 1:28.13, Leupold 1:22.10, inž. Schiele (Poljska) 1:30.05, Maruszarec (Poljska) 1:24.25, Joško Janša 1:26.05, Bervar (Ljubljana) 1:29.10, Kadavy (CSR) 1:22.40, Czech (Poljska) 1:23.37, Godec (Bohinj) 1:30.45, Sramel (Ljubljana) 1:38.19, Jakopič Albin (Dovje-Mojstrana) 1:31.28, Klančnik (Dovje-Mojstrana) 1:31.30, Milošević (Runolist, Zagreb) 1:40.35, Barton (CSR) 1:19.46, Lučeh (Poljska) 1:28.58, Jurič (Maribor) 1:38.25, Girandon (Ilirija) 1:41.30, Jenko 1:32.45, Guttormsen (Norveška) je med tekmovalcem odstopil.

Po teh rezultatih, ki so poudarjamo neoficijni, in za njih točnost tudi ni mogoče popolnoma jamčiti, je skoraj gotovo zmagovalce Šimunek, drugi Barton (oba CSR), tretji Leupold, četrti Kadavy, peti Czech, šesti Maruszarec, sedmi Berych, osmi Joško Janša (Ilirija).

Francosko-angleška demarša

Včera so zastopniki Anglije in Francije izvršili v Rimu, na Dunaju in v Budimpešti demaršo zaradi tihotapstva orožja na Madžarsko

Pariz, 18. januarja. AA. V današnji številki lista »ECHO de Paris« poroča Pertinax, da so včera diplomatski zastopniki Velike Britanije in Francije izvršili v Rimu, na Dunaju in v Budimpešti demaršo v zvezi s hirtenberško afero s tihotapstvom orožja. Zastopniki Velike Britanije in Francije so zahtevali, naj se vtihotapljenorožje uniči ali pa vrne Italiji.

Ce bo ta demarša uspela, nadaljuje Pertinax, in če bodo prizadete države material uničile ali ga vrnilo dobavitelju, potem države Male antante bržkone stvari ne bodo tirale pred svet Društva

narodov, v nasprotnem primeru pa je zelo verjetno, da bo češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš na podlagi pravic, ki jih dajejo pravila Društva narodov, zadevo spravil na dnevni red prihodnje seje sveta Društva narodov, ki bo prihodnji teden. Dr. Beneš je že sestavil tozadevno vlogo in Francija je Mali antanti obljubila svojo pomoč, dočim je Anglija odgovorila, da ne bo delala težkov pri razpravi. Pertinax poudarja, da je ta zadeva zelo resna in hud opomin vsem, ki računajo na preveliko popustljivostjo prizadetih držav.

Vsem društvom v Ljubljani

Ljubljana, 28. januarja. Vsa narodna, kulturna, strokovna in gospodarska društva v Ljubljani v skladu s bimo, da pridejo podpisati listino, ki jo izročimo Sloveni Nj. Velikostni kralju in ki bo v podpisovanje razpeložena v ponedeljek 30., v torek 31. januarja in sredo 1. februarja v zbornici na mestnem magistratu vsak dan od 8. do 18.

Podpisat naj pridejo vsi gg. odborniki, ki imajo po pravih pravico v imnu društva podpisovati dopise in objave, (predsednik in tajnik) in naj prineso sabo tudi društveno štampiljko.

Narodni odbor.
Dr. Gustav Gregorin., predsednik

Dan lepe knjige

Knjižni zaklad je kakor irevo, ki razdaja svoje sadove iz leta v leto, od generacije do generacije.

T. Carlyle

Podpisani akcijski odbor, obstoječ iz zastopnikov društva »Krkca«, Zveza kulturnih društev, Zveza kmečkih fantov in deklet in Jugoslovanskega ženskega saveza, priredil na predvečer obletnice Pretnovsmrti v torek 7. februarja t. l. v Unions veliki slavnostno akademijo z radijskim prenosom. To zborovanje tvori uvod v proslavo Dneva lepe knjige, ki se bo vršila drugega dne na vseh naših ljudskih in srednjih šolah. V to svrbo se je obrnil akcijski odbor pravočasno na prosvetno ministrstvo in je pričakoval, da bo njegova prošnja ugodno rešena.

Dan lepe knjige naj bi po možnosti praznovala tudi vsa dežela. Pozivamo po čezelka kulturna društva, naj priredijo prireditve silnice ljubljanski, ki bo obstojala iz več glasbenih točk in govorov več književnikov o knjigi kot vzgojiteljici. Tako naj bi dan lepe knjige rodil sadove predvsem v idealni smeri.

Pri tem dnevu lepe knjige, ki je zamišljen stalno vsako leto, naj bi sodelovali tudi knjižne družbe, založbe in trgovine s knjigami, umetninami in muzikalijami. Stopnjevale naj bi na ta dan nabiranje naročnikov za svoje knjižne izdaje, nastave reklamne cene in priredile posebne izložbe.

Društvo »Krkca«, Zveza kulturnih društev, Zveza kmečkih fantov in deklet, Jugoslovanski ženski savez.

Huda zima v Rumuniji

Bukarešta, 28. januarja. Po hudih snežnih viharjih je v Rumuniji nastal hud mraz, ki je zahteval že mnogo žrtev. Iz podeželja poročajo, da je zmrznilo že 22 ljudi. V bližini Bukauja je napadla železniške delavce, ki so bili zaposleni na progi, čreda volkov, ki jih je popolnoma raztrgala. V bližini Betesanija so napadli volkovi mlekarico, ki je bila na poti v mesto, ter jo raztrgali. Našli so samo nekaj njenih kosti in koščkov raztrgane obleke. V Bukarešti je bilo davi minus 29 stopenj, v Bukovini pa pod 30 stopenj Celzija. V ustju Dunava so mnoge orožniške postaje zaradi snežnih zametov odrezane od ostalega sveta in se sedaj pripravljajo, da jih bodo preskrbeli s

Fuzija francoskih socialistov in komunistov

Pariz, 28. jan. s. že dalje časa se vrši jo med francoskimi socialisti in komunisti pogajanja o skupnih smernicah za združitev obeh strank v Franciji. Kakor se doznava, je odbor, ki je bil sestavljen v to svrbo, odločil od tajništva obeh strank izdelane predloge. Pogajanja se nadaljujejo.

Za sanacijo naših denarnih zavodov

Potreba zmanjšanja števila bančnih zavodov in znižanja obrestne mere za vse denarne zavode enako

Beograd, 27. januarja. Narodni poslanec dr. Marko Kožul je poslal predsedniku Narodne skupščine dr. Kumanudiju interpelacijo na ministra za trgovino in industrijo, v kateri se bavi s položajem denarnih zavodov v naši državi ter poudarja potrebo, da se dvigne zaupanje vlagateljev v denarne zavode ter vzpostavijo zopet dobri odnosi med njimi in bankami. Ker je zaupanje vlagateljev v denarne zavode omajano, bi moral nastopiti drug činitelj kot posrednik, ki bi jamčil za vloge, da bi jih vlagatelji lahko dvignili, kadar bi jih neobhodno potrebovali. Nadalje naj bi država določila, katere banke bi mogle še nadalje obstojati, ter naj bi prevzela nato pri njih jamstvo za vlagatelje, ker je danes preveč bank, ki porabljajo ogromne vsote za vzdrževanje svojega aparata, zaradi česar so bile prešleje zahtevati velike obresti, da so se lahko vzdržale na trgu. Ta pojav je mnogo škodoval gospodarstvu, ker je moral vsakdo, ki se je posluževal bank, zaradi ogromnih obresti prej ali kasneje priti v konkurz. Ker so bile doslej bančne obresti prevelike, bi morala država vzpostaviti obrestno stopnjo, preko katere bi se ne smelo iti in ki bi ne smela biti večja kakor 6 odstotkov, dočim naj bi se za vloge plačevalo po 3 odstotke. Obrestna mera bi morala biti enaka za vse državljane in vse zavode, bodisi domače ali inozemske, in prav tako enaka tudi za državne in samoupravne ustanove. Privilegiran bi ne smel biti nihče, ker bi se samo tako lahko pravilneje razvijalo gospodarsko življenje. To naj bi veljalo tudi za Narodno banko, ki bi ne smela predstavljati izjeme. Narodna banka naj bi prednjačila s svojo nizko obrestno mero, ter naj bi bila zaradi tega podvržena kontroli državne oblasti. Delničarji Narodne banke naj bi se zadovoljili z mnogo manjšo dividendno kakor doslej. Narodna banka bi morala biti vir, iz katerega bi prihajal denar na trg ter se razlival sorazmerno in pravilno po denarnih zavodih z zagotovitvijo sigurnega povratka nazaj v Narodno banko. Denarni zavodi, ki bi prenehali posloovati po novi ureditvi o bankah, naj bi prenesli svoja aktiva in pasiva na zavode, ki bi mogli z novo državno koncesijo posloovati v bodoče ali pa bi se likvidirali po zakonu, dočim bi likvidacijo izvedel državni komisar po obstoječih likvidacijskih predpisih. Na ta način bi se skrhilo število denarnih zavodov na primerno mero, ter omogočilo življenje onim, ki bi še nadalje ostali. Država bi morala to čimprej izvesti. Končno vprašuje interpelant ministra za trgovino in industrijo, kaj namerava v tem pogledu izvesti, ter ga prosi za odgovor v Narodni skupščini.

Izid irskih volitev

Dublin, 28. jan. AA. Davi ob 3. so razglasili naslednji začasni izid irskih volitev: De Valera 68 poslancev, Cosgrave 41, sredina 10, neodvisna stranka 8, delavska stranka 7 in neodvisni delavci 1 mandat. pomočjo letal z živili.

Habsburška propaganda

Pariz, 28. januarja. »Temps« je objavil uvodnik o francoski politiki in inozemstvu v zvezi z nemškimi zahtevami, ki so bile predložene razorožitveni konferenci. List navaja izjave vplivnih nemških krogov, da se Nemčija nikoli ne bo čutila varne, dokler bo obstajal sedanji polski koridor. Proti tej zahtevi, ugotavlja list, mora Francija nastopiti energično, tako da se bo nemška diplomacija brezpogojno prilagodila sedanjemu stanju političnih razmer,

Francija je dolžna, da se za svoje akcije sporazume s svojimi prijatelji v Angliji, v državah Male antante in v Italiji. V vsakem primeru pa je dolžna izvesti svoje politične namene s svojo avtoriteto in v skladu s smernicami svoje dosedanje politike.

Nov angleški razorožitveni načrt

Zeneva, 28. januarja. Angleška delegacija na razorožitveni konferenci je poslala Franciji, Nemčiji, Japonci in Zedinjenim državam spomenico z novimi predlogi. Kakor zatrjujejo, predlaga angleška spomenica združitev Hoovervega načrta o razorožitvi, francoskega načrta ter predlogov petih velesil o enakopravnosti v oboroževanju. Po angleškem mnenju naj bi se razprava o tem pričela po obravnavi francoskega konstruktivnega načrta.

Nesreča ali samomor?

V nekem praškem hotelu je umrl v torek zjutraj nasilne smrti ameriški konzul Raymond Davis, dodelen amerišku generalnemu konzulatu v Pragi. Prvotno so mislili, da si je končal življenje in da je skočil v samonorilnem namenu iz II. nadstropja hotela, ter se tako težko pobil, da je takoj obležal mrtve. Toda zdi se, da tragična smrt splošno priljubljenega konzula še ni točno pojasnjena. Policija je uvedla preiskavo, ki pa še ni končana. Ameriški generalni konzul Franc C. Lee sam pomaga policiji voditi preiskavo. Včeraj popoldne je posetil Davisovo vdovo, da ji izrazi sožalje. Ameriški konzulat trdi, da za Davisov samomor ni bilo nobenega povičja.

Konzul Davis je pustil usodnega dne svojo ženo v hotelski veži, češ, da je v sobi nekaj pozabil. Hotelško osebje je opazilo da je konzul nekam čudno nervozen. Proti svoji navadi ni stopil v lift, temveč je šel po stopnicah v svojo sobo. V tretjem nadstropju ga je sluga pozdravil, a konzul mu proti svoji navadi ni odzdravil. Sluga pripoveduje, da je konzul kmalu zapustil svojo sobo, stopil k steni, se naslonil na njo, potem pa odšel naglih, trdnih korakov k ograji in se nagnil čez njo. Sluga je začel takoj klicati na pomoč, toda že v naslednjem trenutku so spodaj slišali zamolkel padec človeškega telesa. Konzulova žena je takoj prihitela k možu, ravnatelj hotela jo je skušal potolažiti in jo je odvedel v njeno sobo. Truplo so odpeljali v bolnico, kjer bo obducirano, da se ugotovi, ali ni konzulu naenkrat postalo slabo. Smrt je nastopila takoj, ker si je pri padcu večkrat zlomil hrbtenico.

Runcimanov optimizem

London, 28. jan. AA. Snoči je imel predsednik delovnega urada Runciman velik govor o gospodarskem položaju. Dokazoval je, da se bodo prvi znaki gospodarskega izboljšanja pokazali najprvo v trgovinski mornarici. Zato ga je trenutno v angleških ladjedelnicah 85 ladij vseh vrst, od tovornih pa do luksuzno opremljenih potniških veleparnikov. Te številke pričajo da je sedanja ladjedelniška delavnost že mnogo večja kot lani.

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

Za poživitev našega lesnega gospodarstva

Važna konferenca predstavnikov naše lesne trgovine in industrije

Ljubljana, 28. januarja.

Položaj v naši lesni stroki je dal Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani povod, da je sklicala širšo konferenco lesnih interesov, ki se je vršila danes dopoldne v zborniški posvetovalnici. Konferenci prisostvujejo naši najvidnejši lesni trgovci in industriji, navzoč pa je tudi narodni poslanec g. inž. Pahernik, zastopnik direkcije drž. železnice g. Gregorčič, zastopnik šumske direkcije g. Božič i. dr.

Zborovanja so se udeležili zastopniki lesne trgovine in industrije iz Prevalj, Dravske doline, pohorskega okraja, Gorjenske, Dolinske, dalje člani Zveze industrijcev in člani Zveze trgovskih gremijev, kot zastopnik banovine pa šumski direktor g. Božič.

Otvoril je konferenco v imenu zborniškega predsedstva g. m. n. r. Ivan Mohorič v nagovoru, v katerem je naglašal, da ima konferenca nalogo, da postavi program del za niz gospodarskih akcij, ki so potrebne, da se v tej za našo banovino gospodarsko tako važni panogi položaj pogloblja in lesna kupčija znova povzraži. Vprašanja, ki jih je v ta namen razmotrival, se dele v dva dela, v ukrepe, da se uredi privatna inicijativa in ponudba in v ukrepe administrativnega značaja. Vsa ta razmotrivanja je zbornica razdelila v štiri referate, ki bodo dali temelj za nadaljnje razgovore. Slovenskemu lesnemu gospodarstvu je položaj tako otežen s tem, da je pri vsaki akciji skoraj da izoliran. Interesenti v drugih banovinah nas ne poznajo in tudi ne priznavajo. Na anketah, ki so se vršile drugje, so se merodajni gospodje čudili, ko so čuli naše številke. To je razumljivo že zaradi tega, ker je naša gozdna posest razdeljena na tisoče malih posestev, tako, da je našo lesno gospodarstvo razdeljeno v drobce, ki vsak sam za se malo pomeni, kot celota pa predstavlja obog, ki daje našemu gospodarskemu položaju brez dvoma v izdatni meri svoje oboje in značaj eminentnega življenjskega faktorja za našo banovino. Zaradi tega je nujno potrebno, da se strinemo in formiramo v enoto, ker nas bo sicer velik val gospodarske depresije strl. Pri nas je položaj tem težji, ker imamo državna gozdna posestva, ki se upravljajo od strani upravnih oblasti, ki imajo naravno dvesto in gledajo naše težnje skozi prizmo interesov državnih gozdov. Pred Narodno skupščino je načrt novele zakona o gozdovih, ki naj prilagodi zakonite predpise izpremenjenim prilikam. Novelo razmotriva poseben odbor, v katerem je iz naše banovine poslanec g. inž. Pahernik, ki kot gozdni posestnik in industrijec dobro pozna naše težave. Zato je tem važnejše, da se je potrudil v našo sredo, da neposredno čuje tudi naše želje in potrebe.

Pretečeno leto se je vršil niz mednarodnih gozdarskih konferenc, na katerih se je razpravljalo položaj lesne stroke. V časopisju poročila o teh konferencah niso bila izčrpana, ker se marsikaj, in mogoče baš to kar je najvažnejše, ne da objaviti, dasi je za praktičnega gospodarja zanimivejše, da bi zvedel tudi oboje in o notranje nagibe raznih ukrepov. Zaradi tega je zbornica naprosila g. inž. Lenarčiča, ki se je vseh teh konferenc udeležil, da o njih referira.

Važno je tudi vprašanje organizacije izvoza, o katerem bo poročal zborniški svetnik g. inž. Kobi, ki se že dolgo vrsto let bavi, da spravi red v našo lesno trgovino. Pri nas se pojem konkurence velikokrat napačno tolmači, kar povzroča gospodarstvu veliko škodo. Treba bi bilo več discipline in enotnosti tudi v krajih, kjer primanjkuje kruha. Iz svojega volilnega kroga se je znano, da se je zaslužek za gozdno delo znižal za eno tretjino, kar gotovo ne more biti v skladu s primernim plačilom. V ostalem opozarja g. minister na razne nedostatke v šumskem gospodarstvu, ki nastajajo nedvomno od administrativnih oblasti in je zaradi tega važno, da je navzoč tudi zastopnik administrativne uprave, da sliši, kakšne želje ima gospodarstvo v tem pogledu.

Razmotrivanja konference naj gredo preko kritike do tega, da konkretiziramo svoje težnje in predloge. Samo v eni konferenci bo skoro nemogoče izvršiti do cela to nalogo. Zato je Zbornica pripravljena, da skliče za razmotrivanje posameznih dejavnih vprašanj še posebne konference, ki naj zaključijo delo za sestavo programa dela za poživitev našega lesnega gospodarstva.

Položaj našega šumarstva

Sledilo je poročilo konzula Ernesta Hienga o položaju slovenskega šumarstva v izvozni trgovini. Predavatelj se je ugodoma zahvalil ministru Mohoriču, da se je tako toplo zavel za to vprašanje in se je obenem v imenu svojih tovarišev zahvalil predstavnikom šumske direkcije, železniške direkcije in časopisju za poročanje.

Šumarska stroka in z njo zvezana trgovina in industrija je v največjem položaju. Ta stroka je že več kot 70 let sodelovala stabilnost našega gospodarstva ter je odločilno uravnavala življenjski standard najširših plasti našega naroda. Kriza, ki jo preživlja gospodarstvo, vpliva zaradi tega tudi na socialne prilike in gospodarstvo v Sloveniji. Še leta 1929 je dobila lesna trgovina in industrija za iz Slovenije izvožen les deviz v vrednosti 250 milijonov dinarjev, kar je odgovarjalo naravnemu dostavku ter tvorilo stalno rento, na katero je lahko računali naš gozdni posestnik, trgovec, industrijec in delavec. Danes po triletni konstantni dekadenci je cena mehkega lesa padla tako nizko, da dosega komaj 40% predvojne zlate paritete. To je seveda eminentno socialnega značaja, ki jo zlasti občutijo delovne moči zaposlene pri gozdarstvu. Na manueto delo pride približno 30% prodajne vrednosti. Leta 1929, ko smo iz inozemstva dobili 250 milijonov za izvoz, les so naši delavci pri tem zaslužili 75 milijonov, lani pa smo izvozili lesa le še za 80 milijonov in odpade torej na delavstvo le še 24 milijonov. Te številke jasno pričajo, da je položaj tako lesnih trgovcev kakor tudi ročnih delavcev poražen. Če bo to stanje še nekaj časa trajalo bo potujen življenjski standard prebivalstva v izrazito gozdarskih predelih Slovenije na tisto stopnjo, na kateri so živeli naši predniki pred otvoritvijo železnice, daleč stran od glavne ceste. Prav nič čudno ni, da se zlasti v obmejnih krajih razvija tihotepstvo in postaja sol in petrolej luksuzna predmeta. Izpada 170 milijonov letno Slovenija ne more nadomestiti. Slovenska lesna industrija je bila glavni dobavitelj deviz za importno trgovino in industrijo Slovenije in važen regulator za likvidnost naših denarnih razvodov. Dokler se ne dvigne splošni svetovni konzum lesa ne moremo računati na izboljšanje. Če bi se pa tudi dvignil konzum, ne bo prav nič škodoval olti pojav kakor je ruski dumping, kar dokazujejo zadnji zaključki ruske industrije z Anglijo. Tudi Rusija danes ne more več ubjeiti konkurence s tem, da prodaja po vsaki ceni.

Kakšen je položaj na zunanjem trgu? Francija je pred kratkim določila nove kontingente za uvoz lesa in je pri tem Jugoslavija dobila najmanjši kontingent, največjega pa Finska in je celo Avstrija dobila šestkrat večji kontingent, kakor mi in to navzlic temu, da je naša vlada pravčasno poslala posebnega delegata v Pariz, da izposluje povišanje kontingenta. Da smo bili pri tem tako prikršani, je povsem naravno. Francoski odjemalci so vajeni zlasti finskega lesa in so v tem pogledu dajali tudi prednost Avstriji. Slovenija nima toliko kvalitetnega lesa, da bi lahko konkurirala s tema državama. V Alžiru nasprotno je dobila Jugoslavija največji kontingent. Obstoj pa bojazen, da ta kontingent ne bo izrabljen, ker tudi Alžir preživlja težko krizo in kupuje les le za sprotne porabe in še to v malih količinah. Isto velja za severno Afriko.

Prej smo precej izvozili v Grčijo in Spanijo. V Grčijo so danes prilike tako težke, da je nekup importnih predmetov omejen na minimum. Sedanja kritična položaja grškega gospodarstva ne dovoli kreditiranja in je pravna sigurnost reducirana na minimum, zaradi česar je prodaja velik riziko. Spanija uvozi od nas največ bukovine, je pa v pogledu kvalitete zelo občutljiva. Kupuje le dobro blago. V poslovanju s Spanijo so se pokazale zaradi notranjepolitičnih razmer velike ovire in je le težko dobiti kompenzacije za predvideni clearing, ki smo ga po nepotrebnem izvajali, ker smo blokirali španska dobroimetja v Jugoslaviji, ki so znašala le neznaten del tega, kar znašajo naše terjatve v Spaniji.

V Egiptu dominira že desetletja koncern, ki ima ozko zvezo z rumunsko industrijo. Od slučaja do slučaja se da napraviti kakka prodaja, vendar ima ta koncern prevelika finančna sredstva in je nemogoče z njim podvzeti borbo. Palestina kupuje le najslabše rumunsko blago po cenah, ki so za nas naravnost nemogoče. Poskusi prodajati na tem tržišču so se za nas večinoma izjalovili, posebno ker smo vezani na tržišči Lloyd, ki pa Jugoslaviji zaračuna za 10% višjo vozino kot drugim državam.

Naš največji in najnaravnnejši odjemalec je še vedno Italija. Slovenska lesna industrija proizvaja eno tretjino izdelkov, ki so prilagojeni potrebam in zahtevam italijanskega trga in nam navzlic neugodnim političnim razmeram ne ostane drugega, kakor da ohranimo to tržišče. Za nas je bila velikega pomena mednarodna lesna konferenca meseca decembra v Milanu, ki so se je udeležili tudi naši delegati. Italijanski delegati so odkrito povedali, da je naša lesna pozicija v nevarnosti, ker jih silijo velika dispartita v trgovski bilanci, da revidirajo stališče napram našemu lesnemu importu. Ker je Italija za 108 milijonov pasivna napram nam in 80 pri tem kazali na Avstrijo napram kateri so aktivni in da je cilj njihove vlade izenačiti pasivnost bilance ne samo napram Jugoslaviji, temveč tudi napram drugim državam. Naši trgovci mečejo velike množine lesa po tako nizki ceni na trg, da je ta v Italiji popolnoma deruten in zelo škodljiv.

Druga poročila

Minister Mohorič se je toplo zahvalil predavatelju za njegova izvajanja in je nato podal besedo inženjerju Lenarčiču, ki je poročal o delu mednarodnih konferenc za ureditev izvoza lesa.

Vsi, ki stoje v obsežnem poslovanju lesnih tržišč, so občutili stalno naraščajočo potrebo solidarnega skupnega dela gospodarskih skupin, ki imajo skupen interes. Razvoj gospodarskih prilik in pogojev je pritiskal vedno bolj ravno v lesni stroki na to, da se pride do odločilnih ukrepov. Prvo podlago so dale lesne konference v Lyonu, Rimu, Bratislavi, Varšavi in Parizu. Društvo narodov je pokrenilo mednarodno konferenco, ki je zaključila, da je treba ponudbo spraviti v sklad z povpraševanjem po lesu. Ustvari naj se stalni mednarodni odbor, ki bo vodil skrb za ureditev lesnih tržišč. Določilo se bo, koliko lesa sme priti na trg, tako da se bodo cene dvignile na višino, ki odgovarja produktivnim stroškom in primernemu dobičku. Izvoz in prodajo naj uravnavajo centralne organizacije v posameznih državah.

Sledilo je poročilo tajnika Zveze industrijcev g. Gorjupa o lesni industriji in tarifni reformi na železnici. Za njim je govoril inž. Josko Kobi o organizaciji izvoza. Po govoru poslanca inž. Pahernika se je razvila živahna debata o izvajanjih predavateljev. Konferenca ob zaključku lista še traja.

Zanimivosti iz domačega sporta

Ugodnejše vreme nam je prineslo znatno oživiljenje na sportnem polju

Ljubljana, 28. januarja. Skoraj dva meseca je vladalo na sportnem polju mrtvilo. Izredno slabo vreme je onemogočilo vsako prireditve na prostem in zato smo ostali brez nogometa. Če odštejemo nekaj manjših tekem, pa tudi napovedanih smučskih tekem ni bilo mogoče prirediti. Šele preteklo nedeljo se je vreme v toliko boljšalo, da je bilo mogoče misliti na sportne prireditve. Zato smo imeli celo vrsto smučskih tekem in tudi drugih prireditev.

Bogatejša na sportnih prireditvah bo pa jutrišnja nedelja. V Bohinju bo padla odločitev v borbi za naslov državnega smučskega prvaka. V Ljubljani bo otvorjena sezona tekem v hokeju na ledu in tudi v nogometu. Kakor smo že poročali, igra jutri dopoldne ob 10.30 Villacher SV proti Iliriji na njenem drsališču pod Cerkovnim gradom.

Na zelenem, oziroma zdaj belem polju, se srečata popoldne prvaki zagrebskega podseveza HASK in Ilirija v prijateljski nogometni tekmi. Simpatični zagrebski akademiki so bili v Ljubljani vedno dobrodošli gostje, pokazali so nam vedno prvovrstno kombinacijsko igranje. Tekma se bo vršila ob 14.30 na igrišču Ilirije.

Ob 13. nastopita na igrišču Primorja tudi rezervi Hermes in Svoboda. Nato pa igra reprezentanca II. razreda s Primorjem. Oba tekmi gresta v korist brezposelnih igrarjev.

Naši tekmovalci za svetovno prvenstvo v table tenisu, ki se vrši v Badenu pri Dunaju, so že odgovorili. Kakor smo poročali, se prične turnir za svetovno prvenstvo v ponedeljek. Iz Ljubljane sta odstopala g. Weiss in gđ. Womnova.

Hokejska sekcija SK Ilirije je prejela vabilo za propagandno gostovanje v Zagrebu 4. in 5. februarja, kjer nastopi proti grškemu GAK. Zagrebčani so šele letos začeli gojiti hokej na ledu in zato vlada za prvo propagandno tekmo v Zagrebu veliko zanimanje. — V Celju bo jutri propagandno drsanje, in sicer ob 11. dopoldne na celjskem drsališču. V umetnem in propagandnem drsanju nastopijo državni prvaki Polo Swab, junorska prvakinja Jelka Severjeva, Emanuel Thuma in Marjan Avčin iz Ljubljane. — V slovenskem teškoslovaškem zimovisju Strbske Pleso se bodo vršile 12. februarja mednarodne drsne tekme, vili v gostini »Pri lovce«.

— Hokej na ledu, Villacher SV v Iliriji. Jutri v nedeljo bo odigrana ob 10.30 prva letošnja tekma v hokeju na ledu. Opozarjamo ponovno naše drsni občinstvo, da ne zamudi te morda »tudi prilike, da pride do izrednega sportnega užitka, ki ga more nuditi le kralj vsega borbenega sporta — hokej na ledu. Sprito naših klimatskih razmer je dvomljivo, da li bo mogla Ilirija prrediti, letos se kako slabo tekmo. Za naslednjo nedeljo je perfekturizirana tekma z Grazar A. K. bo nam reš iz propagandnih ozirov otihrana predvotoma pred zagrebsko publiko. Cene za jutrišnji tekmo so minimalne. Posetu te sezonskih drsalnih kart pa opozarjamo, da iste za prireditve, v smislu opombe na kartah samih, niso veljavne.

— S. K. Ilirija sklicuje glasom skiepa zadnjega izrednega občnega zbora za sredo, dne 15. februarja t. l. izredni občni zbor v dvorano Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti. Pričetek ob 20. uri. Dnevni red: Poročilo poslednjega predsedstva. Volitve odbora. Določitev smernic novi upravi. Samostojni predlogi članstva. — V slučaju nesklapčnosti se vrši nov občni zbor čez pol ure brez ozira na številno navzočnost. — Tajnik I.

— Tudi v Podnartu so idealni tereni za smučanje. V časopisih se dan za dnem čita o raznih zimsko sportnih prireditvah kot v Kranjski gori, Mojstrani, Kamniku itd., a zimsko sportno gibanje v Podnartu in okolici pa redkokdaj zaide v javnost. Na pobojn Jolovec so idealni tereni za smučanje, tako za začetnike kot za izveščane. Par minut od postaje Podnart je zgrajena najmodernejši tehnični zamevam odgovarjajoča skakalnica, ki je na razpolago tako klubom kot posameznikom. Smučanje in skakanje v Podnartu je posebno pripravno za one, ki jim čas in sredstva ne dopuščajo daljših izletov in se morajo zadovoljiti samo s poldnem. Skakalnica je bila že pregledana po merodajnem faktorju in verificirana. Za komfort smučarjev je v vsakem oziru preskrbljeno, zaskurjene so se na razpolago zmernih cenah. Veselilo nas bo, če vabimo mogli v kratkem pozdraviti med nami!

Zvočni kino 'Sokolski dom'

V SIŠKI (za mitnico). Tel. 33-87

Ljubka

Anny Ondra

v veseli opereti

„NOČ V RAJU“

Predstave danes ob: 18. in 20. uri, jutri ob 15.15, 18. in 20.15, v ponedeljek ob 20. uri.

Iz Celja

—c Savinjska podružnica SPD v Celju je na svojem 40. rednem letnem občnem zboru, ki se je vršil v četrtek 26. t. m. ob zelo lepi udeležbi v Narodnem domu, izvolila dosedanjega izredno zaslužnega načelnika s. ap. s. g. Tillerja za častnega predsednika. Novi odbor tvorijo naslednji gg.: načelnik dr. Milko Hrašovec, podnačelnik dr. Ernest Lukan, tajnik Branko Zemljčič, blagajnik Filip Vrhovec ter prof. Brodar, Jeglič, Kopinšek, Zdravko Kovač, dr. Raišp, Sakvida in prof. Stante. Pregledovalca računov sta gg. dr. Požar in prof. Napotnik.

—c Na Ljudskem vseučilišču bo predaval v ponedeljek 30. t. m. ob 20. univ. prof. g. dr. Ludomil Hauptmann iz Ljubljane o slovenskem kmetu v srednjem veku.

—c Krajevna protituberkulozna liga v Celju je izvolila na svojem rednem letnem občnem zboru 26. t. m. z malimi spremembami ves dosedajni odbor s predsednikom učiteljem g. Bogomolom Zdobškom.

—c Mladinska sekcija »Sofe« v Celju bo uprizorila v četrtek 2. februarja ob 16. v Narodnem domu dramo Jožeta Goriskega »Kajne« v režiji g. Cirila Veluščka. Vstopnice se dobijo v predprodaji v trgovini Močnik nasl. na Glavnem trgu.

—c Nočno lekarniško službo ima do vstetega petka 3. februarja lekarna »Pri križu« na Kralja Petra cesti.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Sobota, 28. jan.: Voda. Red D. Nedelja, 29. jan.: Ob 15. uri Celjski grofje. Izven. Globoko znižane cene. — Ob 20. uri: Dopust na Francoskem. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 30. jan.: Zaprto.

Vombergarjeva ljudska komedija Voda se ponovi drugi ob 20. uri v občinski zasedbi za red D.

Celjski grofje po globoko znižanih cenah. V nedeljo 29. t. m. se uprizaro popoldne ob 15. uri v ljubljanski dram Krefotvi Celjski grofje. Cena vstopnic je izredno znižana in so sedeži od 20 Din navzdol.

Prva repriza izvrstno uspele veselice igre »Dopust na Francoskem« v režiji prof. Šesta bo v nedeljo 29. t. m. zvečer po znanih dramskih cenah.

V sredo, dne 1. februarja se uprizar v drami Maeterlinckova drama »Zadončenec, ki je bila prvič igrana na Francoskem večeru dne 20. decembra 1932. V drami nastopijo ga. Šarčeva, g. Debevec, g. Skrbinek in g. Potokar. Za tem se uprizar prvič na slovenskem odru Gospa Cathleena, ki jo je napisal pisatelj Jeats. Obe deli sta visoke literarne vrednosti: prvo v prozi, drugo v verzih je prevel za naš oder g. Otton Župančič. Režija je Ciril Debevec.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Sobota, 28. jan.: Nizava. Debut gđ. Milene Verbičeve. Izv. Znižane cene. Nedelja, 29. jan.: Ob 15. uri Manon. Izven. Znižane cene. — Ob 20. uri Pri belem konjčku. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 30. jan.: Zaprto. Torek, 31. jan.: Madane Butterfly. Red C.

Opozarjamo na nocojšnji debut gospi Milene Verbičeve v D'Alberjevi operi Nizava. Gospičin debutantka poje vlogi Marte. Ostala zasedba je naslednja: Sebastjana poje g. Primožič, Pedra g. Marček, Nanda g. Banovec, starega Tomaža g. Zupan in mlinskega napca g. Marjan Rus. Dekle v službi Sebastjana poje g. Poličeva, Kogejeva, Golobova in Ribičeva. Dirigir kapelnik Neffat, režija je Primožičeva. Predstava je izven. Veljajo znižane operne cene.

Ljubljanska opera, v nedeljo 29. t. m. sta dve predstavi Popolne ob 15. uri prekrasna Masseneta opera Manon v znani in izvrstni zasedbi: Gjungjenac, Gošić, Marjan Rus, Ribičeva, Golobova, Španova in Janko. Dirigir kapelnik Stritof, režija je Debevecova. Zvečer ob 20. uri pa se ponovi opereta »Pri belem konjčku«. Zasedba je prav dobira, lahko rečemo, da so vsi izvrstni od nosilcev glavnih vlog do stranskih, ki pa so za celoto enako važne. Publiko se izvrstno zabava posebno še ob nastopih našega Ribičana g. Zupana. Dirigir kapelnik Stritof režija je prof. Šesta. Za obe predstavi veljajo znižane operne cene.

Beložnica

KOLEDAR

DANES: Sobota 28. januarja, katoličani: Julijan, Dragomir, Karel Veliki; pravoslavni 15. januarja.

JUTRI: Nedelja 29. januarja, katoličani: Fran Sal, Gorislava; pravoslavni 16. januarja.

DANASNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Kontesa pleše. KINO IDEAL: Roman male Inge. KINO DVOR: Ukradeni avto. ZKD: »Kongres pleše« ob 14. v Matici. KINO SIŠKA: Noč v raj. ČESKOSLOVENSKA OBEC: Debatni večer prof. dr. Buriana ob 20. v restavraciji »Zvezda«.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE: »Drzmi plavac« ob 20.15 v Mestnem domu.

USTANOVNI OBČNI ZBOR odbora Narodne Odrane za športpeterski in moštanski okraj ob 20. v gostilni Župančič na Jegličevi cesti 15.

PRIREDITVE V NEDELJO

KINO MATICA: Kontesa pleše. KINO IDEAL: Roman male Inge. KINO DVOR: Ukradeni avto. ZKD: »Kongres pleše« ob 11. dop. v Matici. KINO SIŠKA: Noč v raj. JRKD v SIŠKI: Shod ob pol 11. dop. v Sokolskem domu v Siški.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE: »Drzmi plavac« ob 20.15 v Mestnem domu.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE: »Pepelka« ob 15.30 na Taboru.

SOKOL SIŠKA: Nadaljevanje občnega zbora ob 8.30 v Sokolskem domu. JUGOSLOV. KEMLIJSKO DRUŠTVO: III. redni občni zbor ob 10. v predavalnici kemijskega inštituta univerze (realka) ČESKOSLOVENSKA OBEC — lutkovno gledališče: »Robinson Crusoe« ob 17. v Narodnem domu.

SPORT

HOCKEY NA LEDU: Villacher SV v Iliriji ob 10.30 na drsališču Ilirije. ZADNJI TEKMI v korist brezposelnih igrarjev: Hermes rez. v Svoboda rez. ob 13. na igrišču Hermes. — Reprezentanca II. razr.: ASK Primorje ob 15. na igrišču Hermes. HASK v ILIRIJA ob 14.30 na igrišču Ilirije.

DEZURNE LEKARNE

DANES IN JUTRI: Bahovec, Kongresni trg 12; Hočvar, Ljubljana VII, Celovška cesta 34; Ustar, Sv. Petra c. 78.

Izpod sita in rešeta

Naš nebotičnik je zgrajen na živi skali in gradili so ga tako previdno, da ni zahteval nobene človeške žrtve. O drugih žrtvah ni naša naloga, da bi govorili. Kaj takšnega še v Ameriki ne spravijo skupaj. Da, Slovenci smo tiči, recite kar hočete. Vse je šlo z nebotičnikom v najlepšem redu, dokler ga niso gospodje uradno odobrili in pohvalili. Tedaj se je pa stresel naš velikani liki Mount Everest, kadar ga naskakujejo angleški plezalci, in zahteval je kar dve človeški in še kako človeški žrtvi. Kdor visoko leta, nizko pade.

In tako sta padli prvi nebotičnikovi žrtvi. Zelimo od srca, da bi bili obenem zadnji, da ne pride naš vrtil ban ob zasluženi sloves. O eni žrtvi nam ni znano, kje in kako se leči, o drugi, ki je slučajno iz našega uredništva, smo pa včeraj zvedeli, da je otekla in da jo hudo glava boli.

Spectatorju v slovo

Moj odgovor v »Slov. Narodu« je imel namen odvrtni škodo na dobri stvari in tudi imenu, ki bi jo članek g. Spectatorja (»Slov. Narod« 30. dec. 1932.) lahko povzročil. Ugotavljam se enkrat, da me takrat v Ljubljani ni bilo in da sem imel, ko sem se vrnil, važnejši poslovi dovolj kot samo odgovarjati g. pseudonimu. Umivam se pred nikomur, najmanj pa pred njim. Zaradi tona, v kakršnem g. Spectator piše, odklanjam vsako debato kjerkoli in kadarkoli. Njegov pseudonim je upravičen le toliko časa, dokler piše stvari kot se premenovane Dunajske ceste itd. Kakor pa koga napada osebo in ga imenuje, piše o njem naravnost žaljivo, pa se podpiše s pseudonimom (kar je v takem primeru istovetno z anonimnostjo) smatram za boljše, da se mu izognem. Cveto Švilgeli.

V šoli.

— Kaj se je zgodilo važnega leta 1483?

— Leta 1483 je bil rojen Luther.

— Dobro. Kaj pa leta 1487?

— Leta 1487... tega leta je bil star Luther 4 leta.

Letošnja svetosavska Beseda

Prireditve je bila vzorno pripravljena in je dosegla lep uspeh

Ljubljana, 28. januarja. Svetosavska proslava je že tudi v Ljubljani lepa tradicija. Zavedamo se pa tudi njenega globljega pomena. Sv. Sava ni pri našal svojem narodu le vere, temveč tudi kulture, v kateri se šele lahko povsem razvijajo druge, najvišje duhovne vrednote; bil je narodni svetnik-vodnik, ki ni zakopal talenta svojega življenja v pasivni odpovedi svetu, in živel le za svoje večno življenje, temveč je živel ter služil narodu zaradi njegove boljše bodočnosti. Zato je sv. Sava tisti, ki je poplenil zdravo dušo naroda, da je začel stremeti kvišku in da je živo zahrepenel

Protos Gjordje Budimir

po svobodi; vzbudil je narodove duhovne in navedne sile. In ta narod se sedaj lahko samozavestno prištevajo kot enakovreden velikim narodom. Proslava prosvetitelja sv. Save zaradi tega ni le oficijelna značaja in navadnega pomena. To je praznik, posvečen prosveti.

Takšno oblečje je imela tudi snočnja oficijelna svetosavska proslava v Unionu, ki jo je povzdignila zlasti lepa udeležba zastopnikov civilnih in vojaških oblasti, kulturnih ustanov, nacionalnih in drugih organizacij. Tudi v splošnem je bila udeležba lepa ter je pokazala, da je Ljubljana uvrstila dan sv. Save med svoje najlepše praznike.

Prireditve so predvsem počastili s svoj udeležbo gg.: ban dr. Drago Marušič, podban dr. Pirkmajer, divizionar general Cukavac, senatorja dr. Gregorin in dr. VI. Ravnihar, poslanec Rasto Pustoslavšek, artilj. general Pekić, komandant mesta general Popović, minister n. r. I. Mohorič, župan dr. Dinko Puc, v zastopstvu rektorja univerze dr. Slaviča prof. Zupančič, načelnik štaba divizije podpolkovnik Sokolović, direktor ljubljanske železniške direkcije železnice inž. Klodič, zastopnika Ruske Matice univ. profesorja Spektorski in Bilimovič, tajnik ZTOI dr. I. Pless, ravnatelj Matej Hubad, prosvetni načelnik Mazzi, profesorji in ravnatelji srednjih šol, školski celoten oficirski zbor, komandant žandarmerijskega polka Tartaglia, cela vrsta odličnih dam z gospo soprogo minist

strovo dr. Kramerjevo, z gospo soprogo divizionarjevo, županovo in drugimi. Prireditve so seveda tudi domačini vseuč. profesor dr. S. Hadži, prota Gjorgje Budimir, profesorja Jurkovič in Prezl in drugi.

Prvi del prireditve je bil koncert, ki ga lahko štejemo med najboljše koncerte te sezone; bil je res na umetniški višini, primerne svetosavski proslavi. Nastopil je mešani dijaški zbor učiteljskega, moški zbor »Grafike«, priljubljena koncertna pevka ga. Lovšetova in operni pevec g. Julij Betetto. Prav je, da je nastopil dijaški zbor učiteljskega, ki se mu ni treba skrivati pred javnostjo ter se sramovati svoje agilitnosti.

Koncert je otvoril dijaški zbor s Svetosavsko himno, ki jo je občinstvo poslušalo s toje. Za s himno si je zbor pridobil poslušalca. Občinstvo ni bilo hladno kot je navadno na koncertih, zato je tudi sledilo petju z živim zanimanjem in dovtetnostjo. Ferjančičeva »Tone solnce, tonec je bila sprejeta še umerjeno, po Adamičevi »Zabučale gore« je za zabučala tudi dvorana v pravem pomenu besede. IV. rukovet Mokranjčevih »Pesmi sa Kosova« so morali ponoviti. Sploh so žele največ uspeha temperamentnejše pesmi. Končno je dijaški zbor zapel še Adamičevoga »Mladega junaka«.

Ga. Lovšetovo je občinstvo sprejelo s velikim navdušenjem. Nedvomno vsi obžalujejo, da jo slišijo tako redko. Najprej je zapela Arcibašev »Prav tako noč«, z izrednim uspehom pa arijo iz opere »Suzana«. Pesem ji je kar kipela iz srebrnozvenečega grla kot sama od sebe. Škoda, da se ji je tako mudilo z odra. Prejela je krasen sopek.

G. Betetto nam je zapel z mogočnim glasom Svarinega »Brodnik«. Priznanja se je branil, ker je privlekel po nonehajočem se odobravanju za roko na oder dr. O. Svaro, skladatelja izpote, pesmi, ki ga je spremljal pri klavirju.

Moški zbor »Grafike« je nastopil pod pevodjem g. prof. Gröbmingom dvakrat, vselej s tremi pesmimi. Ta zbor nastopa umerjenostjo in zanesljivostjo; poje pač res izvežbano in vsako pesem do potankosti izdelano. Ne skušajo pridobiti poslušalca s kričanjem, temveč s pravim petjem. Posebno so razvneli poslušalce z Matetičev »Istarsko narodno« in z Zajčev »Čuričico malo«, ki so jo morali ponoviti.

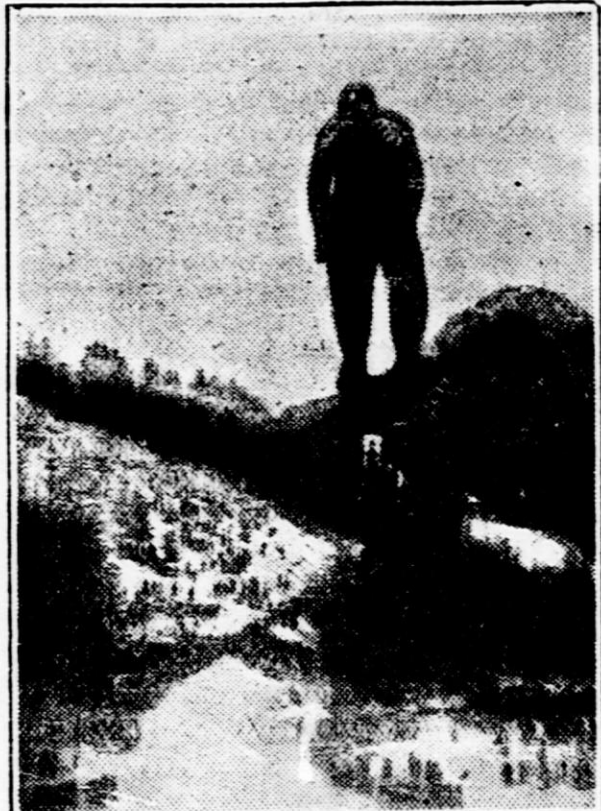
Po enkrat sta se nastopila ga. Lovšetova in Betetto. Gospa je zapela »Jugoslovenske narodne pesme« v P. Konjovićevi prireditvi, pevec pa iz zbirke istega skladatelja »Moja zemlja« dve pesmi. O njunem uspehu menda ni treba govoriti še posebej.

Po koncertu so odlični gostje otvorili zabavni del prireditve s »skrajševim kolom«. Potem je pa prišla tudi mladina na svoj račun, ki so jo tako srbele pote. Zabava je bila ves čas prijetna, a tudi na dostojni višini. Postrežba je bila dobro organizirana. Sploh je bila vsa prireditve vzorno pripravljena, zato je bil uspeh vaestranski.

Smuško prvenstvo v Kamniku

Tekme so bile za dva dni razgibale ves Kamnik — SK Kamniku gre vse priznanje

Kamnik, 27. januarja. Smuške tekme za prvenstvo LZSP so za dva dni razgibale ves Kamnik. Da je bilo zanimanje za tekme res veliko, smo videli že na startu za tek na 15 km v soboto popoldne. Ko so tekmovalci po polminutnem presledku odhajali po progi, se je pred restavracijo Rode in po Zavrčah kar trlo gledalcev, ki so opazovali zanimiv boj med tekmovalci. Še več je bilo pablike na cilju, ki je bil ob železniškem nakladališču na Grabnu. Tekmovalcem, ki so izmučeni in razgreti prihajali na cilj, so kamniške sportnice s gospo Reboljevo in gđ. Debevečev na čelu postregle s čajem in piškoti. Publika je prihod posameznih tekmovalcev sprejela z glasnim ploskanjem, posebno toplega pozdrava pa je bil deležen prvak Joško Janša. Drugo mesto je zasedel Nani Bervar, tretje pa mladi Gorjenec Girandon pred Borisom Jenkom.

Kamničan Stergar med skokom

Tekmovalci so bili splošno mnenja, da je bila proga pretežka. Toda kdo bi moral vsem ustrešiti? Proga ni sme biti pretežka, mora imeti najmanj 309 metrov višinske razlike. Kamniška proga je imela samo 230 m razlike, pa je bila še veliko pretežka. Posebno hud je bil »sus« proti Tunjski mlaki, kjer je morala večina tekmovalcev napraviti »zapike« in po 850 m dolgi strmini vzpon na Sidraž, kjer je naslednje izgubil precej časa. Čeprav je oba dneva, v soboto in v nedeljo, vladalo krasno vreme, je bil sneg izoben za vožnjo. Sam prsič, da se je kar kadilo izpod smučk. Kljub temu, da so imeli tekmovalci malo časa za razgledovanje krasnih slik, ki so se jim nudile na progi, se je vsako lahko prepričal, da ima kamniška okolica izredno lepe smuške terene, ki morajo zadovoljiti najbolj razvajenega vozača. Veliko število ljubljanskih gostov, ki so prihodnje dopoldne prevozili tekmovalno progo, je bilo očarano nad lepoto zimске krajine, ki se je odpirala pred njihovimi očmi. Po lepi smuki za gozdovi, kjer ostane najdalje prsič, gre proga po obronkih proti planinam. Krasen razgled se odpira proti Kranju in nazaj proti Kamniku, z vsake točke pa imaš lepši pogled na Kamniško planino, ki se blišče v zimskem čaru. Po strmih in položnih senežetih in paš

nih imaš tako ugodno smuko kot na planinah, če pa ljubiš divjo in nevarno vožnjo, lahko izbiraš med dolgimi strmimi »susci«, kjer se lahko produciraš v vseh umetnostih smuškega sporta.

Zvečer so se tekmovalci, kolikor jih je ostalo v Kamniku, sestali s kamniškimi sportniki na »Stari pošti«, kjer so jih pozdravili predsednik kluba dr. Zvoček, pokrovitelj prireditve župan Fran Krtnar in tajnik Turjsko prozmetnega društva Alfonz Skala. Predsednik dr. Zvoček je izročil v roke prvaka Joška Janša ogromno pleteno masleno štruco, katero je poklonila tekmovalcem gospa Stergarjeva. Animiran večer je zaključila tekma funkcionarjev SK Kamnika v najstarejšem doslej znanem smučarskem sportu — v kepanju. Omembe je vredno, da so pri tej tekmi zmagale dame.

V nedeljo so se vršile dopoldne skakalne tekme za klasifikacijo v kombinaciji, popoldne pa so bili skoki v konkurenci katerih se je udeležilo 15 tekmovalcev. Za te tekme je vladalo največje zanimanje in okrog kamniške skakalnice se je nabralo lepo število publike. Še več kot Kamničanov je bilo tujih gostov, ki so se pripeljali s popoldanskim vlakom, dve smučarki pa sta prispeli iz Kranja kar na smučeh. Pri skakanju sta se borila v ostru konkurenci Šramel in Palme za prvenstvo. V konkurenci je zmagal Šramel, izven konkurence pa sta oba dosegla najdaljši možni skok 28 m. Lep uspeh je dosegel tudi mladi Pribošek, ki se je plasiral na tretje mesto. Kamničane je to pot zastopal samo Lado Stergar, ki se je jako častno odrezal. Skočil je dvakrat po 18 metrov v izvirni brez padca.

Tekmovalci so bili s popravljeno kamniško skakalnico prav zadovoljni, še bolj zadovoljna pa je bila menda publika, ki tako lepih tekem gotovo še ni videla. Pri idealnih snežnih razmerah in dobrem stanju skakalnice so se tekmovalci potrudili, da so skakali v čim lepšem stilu. Le malo skokov je končalo s padcem. Na račun so prišli tudi številni fotamatrji, ki so kar tekmovali med seboj, kdo bo napravil lepše posnetke. Saj leži malokatera skakal

Pogled raz skakalnice na Kamnik

nica v tako krasni okolici kot kamniška. Z mostička vidiš pred seboj kar 4 cerkvice: Kalvarijo, Zale, Mali grad in farno cerkev na Štuni. Komaj 300 metrov daleč o skakalnice pa leži mesto Kamnik, zadaj za njim pa strmi Stari grad. Zal, ne moreš vsega naenkrat ujeti na ploščo, vendar pa že vsaka posamezna slika kaže, da se kamniška skakalnica po svoji legi in krasnem razgledu lahko kosa z najboljšimi proslavljenimi evropskimi skakalnici. SK Kamniku gre v tem oziru veliko priznanje, da je z zgradbo tako lepe sportne naprave poudaril veliko važnost Kamnika kot zimsko sportnega središča.

ter prinaša tudi svojo individualnost. Igra ji je prirodna, prepričljiva in zelo sugestivna. Ze v 1. dejanju je kazala bitje duševno močnih kvalitet in inteligentnega pojmovanja uloge. Njena razburjenost in besnost v 3. dejanju sta prišla do značilnega izraza, da smo lahko občutili izredno silo čustvene bujnosti njenega značaja.

V početku zamišljena, lažljivo sentimentalna, dostojanstvena in kakor zlomljena, nato intimna in naivna, koketa in zapeljiva: v vseh takih prizorih je gospa Severjeva uspevala odlično in sugestivno močno. Z izrednim psihološkim analiziranjem glasovnih elementov je kakor na celi — ker tak je timber njenega glasu — izražala efektno in pretresljivo momente svoje resignacije, muke in nesreče. Nadejamo se, da dobimo z njo igralsko silo, ki bo dostojno izpopolnjevala naš itak dobri ansambl. Zeljno pričakujemo njene nadaljnje nastope, ki po snočnjem uspehu obetajo od njih umetniških užikov.

Ga. Savka Severjeva je bila šestokrat burno aplavdirana in pozivana na odprti pozorni. Krasni buket cvetja je bil srčen in topel izraz splošnega navdušenja za njeno umetniško igro.

Kakor znano, je ga. Severjeva hčerka pokojnega profesorja in sedanje lastnice trafike v Selenburgovi ulici v Ljubljani. Absolvirala je srednjo šolo in trgovsko akademijo ter bila nekaj let uradnica. Nardarjeni in omikani Ljubljanki želimo trajnih uspehov!

Matilda Majdičeva

Kranj, 27. januarja.

Včeraj popoldne je po dolgi, mučni bolezn umrla ga. Matilda Majdičeva, ena najuglednejših naših dam. Rojena je bila pred 66 leti na Verdu pri Vrhniki. Njen oče inž. Franc Kotnik je bil znan industrijalec in zelo zavezan narodnjak. S 17 leti se je poročila z lastnikom velikega valjenega mlina, industrijalcem Vinkom Majdičem. Pokojnica je znana po svojem vsestranskem udeleževanju. Zanimala se je za vse umetnosti in kult. pojave pa tudi skrbela je za razvoj domačega industrijskega podjetja. Bila je članica vseh narodnih društev, pri katerih je tudi aktivno sodelovala. Zlasti pa moramo poudariti, da je bila idealna mati in vzorna vzgojiteljica 15 otrok. Bila je vedno vedrega duha ter izredno dobrega in blagega značaja, ki pa mu ni manjkalo tudi humorja. Posebno z veseljem se je pečala z vrtnarstvom. Tudi v najtežjih časih je ni zapustil pogum in je po smrti soproga sama skrbela za domače gospodarstvo.

Pokojna gospa je bila sestra g. Ane Lenarčičeve, ki je nedavno praznovala še čila in zdrava 70letnico rojstva. Znana sta bila tudi oba njena pokojna brata: Fran Kotnik ima mnogo zaslug pri zgradbi Narodnega doma v Ljubljani, Karol Kotnik pa je bil veliki dušen mecen Ciril-Metodove družbe. Izmed 15 otrok jih živi še 11. Najstarejši sin g. Vinko Majdič je ravnatelj tvrdke P. Majdič v Celju, štiri hčerke so poročene. Njih možje zavzemajo zelo odlična mesta. Ga. Sasa je soproga brigadnega generala g. Milisava Antonjeviča, ga. Zdenka je poročena z g. inž. Josipom Šilovičem, sinom bana Šiloviča, soprog g. Eme je višji ministrski svetnik g. dr. Fedor Aranič, soprog g. Leje pa je veleposestnik in lesni trgovec g. Josip Lončarič. Gđna Vera je operna pevka, gđc. Marica, Mira in Zora in g. Demeter vodijo domačo elektrarno, g. Kornel pa študira elektrotehniko na ljubljanski univerzi.

Pogreb pokojnice bo v soboto ob pol 16. uri.

Iz Novega mesta

Maškerada se nam obeta na letošnji pusti tork v Sokolskem domu pod geslom: Vsak po svoje. Kogar miče, ima se dovolj časa, da se pripravi.

Zdaj je čas, ko trpe peči in dimniki, zato opozarja mestna občina na obvezno ometanje dimnikov in kurilnih naprav po upravičenem dimnikarju.

Nesreča pri nakladanju. V Gorenju Strazi so nakladali kostanjeve hlode. Pri tem je zdrknil eden nazaj in zrušil delavca Franca Flisa ter ga precej poškodoval osobito po nogah. Prepeljali so ga v bolnico.

Kokošjerejci, pozor! Banska uprava bo v svrhu smotrene kokošjereje delila letos valilna jajca standardne rjave stajarske kokoši po nižani ceni, to je po 1 Din komad. Naročila sprejema mestni občinski urad še naslednji teden. Vsak naročnik mora na prijavi podpisati obvezo, da bo do določenega termina odstranil vse tuje, samske in mešane peteline in kokoši in da bo po možnosti širil med sosedi čisto krvne stajarske blago. Jajca bodo dobavljena iz kokošjerejskih središč od najboljših kokoši in popolnoma sveža. Osobite važnosti je to baš za šolska vodstva, ki bodo morala v doglednem času odstraniti iz šolskih dvorišč vse tuje, samske kokoši. Natančnejša pojasnila na občinski uradni deski. Priporinjamo, da je samo še naslednji teden čas za naročilo.

Na lastnem domu tepen. Kočar Jože Habjan iz Radomlje pri Šmarjeti je bil nekaj v jezi z dvema daljnima sosedoma. Nič hudega sluteč, je nekaj stikal po svoji izbi, ko sta nena vstopila moški. Ženska ter brez besed navaila nanj ter ga s poleni tako obdelala, da se mu je na glavi poredila kri, vse potolčene ima pa tudi roke in noge in ves lisast hrbet. Moral je v bolnico.

Gozdne sadike bodo spomladi iz banovinskih gozdnih drevesnic brezplačno na razpolago revnim gozdnim posestnikom. Na razpolago bodo tri in štiriletnje smrekove sadike, sadike črnege in belega bora ter akacijevne in jesenove sadike. Prosnje morajo biti vlozene pri županovih občinskih v treh tednih. Podrobneje na občinski oglasni deski.

Občinski svet celjske okolice

Resolucija proti separatističnim punktacijam. — Razne občinske zadeve

Celje, 28. januarja.

Celjski okoliški občinski svet je imel sinoči sejo, na kateri je župan g. Vinko Kukovec predlagal, da se pošlje predsedniku vlade dr. Milanu Sršiču naslednja resolucija proti separatističnim punktacijam:

»Občina Celje okolica ogorčeno protestira proti ponovnim nakladam, da se razruši skupnost naroda in države. Nam Slovencem je edino v močni, nedeljeni Jugoslaviji zajamčen naš obstoj.«

Obč. odb. Plankar je v imenu delavske delegacije, ki jo tvorijo pristajši bivše socialistične stranke, izjavil, da se delavski zastopniki ne marajo vsmešavati v »spore med meščanskimi strankami glede notranje ureditve države« in da se bodo vzdržali glasovanja o resoluciji. Glasovanja so se vzdržali glasovanja o resoluciji. Glasose vzdržali tudi člani bivše SLS obč. odb. Strenčan, Pišek, Glinšek, Dorn in Šlander, dočim se isti skupini pripadajoči obč. odb. Golob, Košč in Zuža niso udeležili seje.

Občinski svet je sprejel pravilnik o pobiranju občinske trošarine. Kdor ne bo prijavil občini blaga, ki je podvrženo občinski trošarini, bo kaznovan s plačilom petkratnega iznosa trošarine. Občinski svet se je izjavil za krajevno potrebo za gostilničarstvo koncesijo Franciške Melejeve na Spodnji Hudinji, zanikal pa je kratevno potrebo za gostilničarski koncesiji Marije Kedgeve v Gaberju in Arnolda Kincla na Zg. Hudinji. V domovinsko zvezo je bilo sprejetih 19 prsičev.

Ker zahteva banska uprava znižanje občinskega proračuna za l. 1932., bo občina zmanjšala postavko za amortizacijo posojila za gradnjo okoliške deške narodne šole s tem, da bo letos plačala samo obresti, kar je tudi odobrili krajni šolski svet.

Občina bo strogo prepovedala drsanje in sankanje na potih in cestah ter bo storilce kaznovala. Poštno direkcijo bo naprosila, da prestavi brzojavne drogove s hodnikov ob Mariborski cesti v Gaberju. Občinski svet je odklonil vzdrževanje modernizirane banovinske ceste na Bregu. Občina bo dala prostovoljnemu gasilnemu društvu v Gaberju začasno na raz

polago prostor poleg gasilnega doma za predvideni reševalni oddelek.

V ponedeljek 30. t. m. ob 17. se bo vršila na mestnem magistratu v Celju seja širšega odbora za pomožno akcijo, na kateri se bo zaradi pomanjkanja sredstev razpravljalo o ukinitvi skupne pomožne akcije za mestno in okoliško občino. Okoliški občinski svet je odločno proti ukinitvi skupne akcije. Obč. odb. Plankar je predlagal, da bi okoliška občina uvedla posebno davščino v korist brezposelnih.

Seja je trajala od 18.30 do 19.45.

Z Jesenic

Uživanje zimskih radosti. Pri nas je zadnje dni zapadlo toliko snega, da ga je za silo dovolj za smučanje in sankanje. Menda je v malokaterem kraju zimski sport tako močno razvit kot pri nas ko smuča in sanki skoraj ena tretjina ljudi. Pa tudi izvežbanost smučarjev in sankarjev je zelo močno napredovala. Vse to se je doseglo pri smotreni vežbi ter pri raznih smuških tečajih. Jeseniški smučarji Franc Smolej, Leopold Markelj, Ciril Prešek, Ivan Zupan, Tomaž Ravhekar, Lojze Kotnik in drugi bodo lahko že z velikimi uspehi tekmovali pri smuških tekmah bodisi doma, bodisi drugod. Najbolj vneta za zimski sport pa je šolska mladina. Nekateri dečki stari od 7 do 12 let so čez polletje zgradili v kamnolomu v Kurjivasi smuško skakalnico, ki omogoča 10 do 12 metrov dolge skoke. Dečki pridno trenirajo in opaša se že sedaj, da bodo pravi mojstri v tej stroki izšli šole iz te mlade garde.

Poslopje carinske pregledovalnice ob postajnem poslopju je v surovem stanju dograjeno. Stavba sama, ki je zelo razsežna in prilična ne napravlja ugodnega vtisa, predvsem pa tisti nizki okrogli stolp na zgornji notranji strani poslopja, ki eliči kitajskemu klobuku. Škoda, da se ni na tem največjem in najlepšem jeseniškem trgu postavila primernejša stavba, ker ta kazi zunanost trga, predvsem pa impozantnega postajnega poslopja, okrog katerega so postavili celo vrsto malih poslopj tako da izgleda, kot da bi knela mačka mlade.

Gostovanje Milene Verbičeve v „Nižavi“

Za umetnost je treba dozoriti, da se izkristalizira v človeku nagon umetniškega ustvarjanja

Ljubljana, 28. januarja.

Ko sem izvedel, da se nam je pojavila kot govore, izredna operna pevka, sem se napotil na njen dom. Sprejela me je v svojem ljubkem budoarju. Semzamlja sva se in bila kar kmalu v živahnem prijateljskem razgovoru. Z zanimanjem sem poslušal njeno pripovedovanje, zakaj se je odločila, da gostuje v naši operi kot Marta.

»Pred leti sem videla kreirati Marto go. Thalerjevo in takrat sem to ubogo dekle tako vzljubila, da sem si jo želela tudi sama igrati. Tedanje sanje se mi danes realizirajo. Morda bo kdo rekel, da sem predrzna, ko sem si izbrala za svoje nastopno gostovanje partijo, ki zahteva povsem rutinirano pevko in močno igralko, sem pa kljub temu mementu sledila svojemu notranjemu hotenju. K temu me je podžgal še lanski, ki je rekla kritika, uspeši nastop v operni šoli v drami. Sicer je mlad človek poln optimizma in smelosti.« Pokazala mi je tudi že cel kup zelo laških kritik in vendar jo skoro širši jav

nosti šele odkrivamo. Nastopila je na mladinskih koncertih v Celju in Ljubljani, prepelala Zelenega Jurja na Matičnih evropskih turnejah, pred leti v Širolovem oratoriju Izaka, pa na prosvetnih večerih v Delavski zbornici, na konservatorijskih produkcijah in operne šole, v radiu in še marsikje. Mozaična slika nastopov. V berlinski reviji: »Signale für musikalische Welt«, pravi Gerhard Kraus, da je njeno petje zares umetniško.

Dasi mi je že večkrat prigovarjal g. ravnatelj Hubad, naj se posvetim operi in pustim omejeno ali prijetno poučevanje klavirja, storim to šele sedaj. Zakaj za umetnost je treba dozoriti, da se izkristalizira v človeku nagon umetniškega ustvarjanja.

Pripovedovala mi je še marsikaj iz svojega umetniškega življenja, ali prsti so ji stekli po belih tipkah, da sem se pred čaru mogočnih akordov Sukove: »Ljubavne pesmice, ki spravijo tudi ubogega novinarja v impresionistični, transcendntni svet muzike.«

Ljubljančanka igralka v Splitu

Ljubljana, 28. januarja.

Gospa Sava Severjeva Scherbannova, gojenka berlinske igralske šole, bivša članica pozorišta v Skoplju, je te dni debitirala v splitskem Općinskom kazalištu v ulogi baroice Castelli Glembayeve in žela izredno močan uspeh. Vse kritike o njenem debiju so nenavadno tople in laskave.

Naj navedem le odlomek kritike iz split-ske »Nove Dobro!« Kritiki Salf piše:

»Na prvi mah je zlasti delovala z neverjetno divno dikcijo, jasno kot kristal, s toplim glasom, polnim i barve i žara. Izgovorji je mehak in energični, jasen in razumljiv konverzacija izpreminja logično in smiselno po duševnih razpoloženjih

JUTRI PREMIERA!

Veselo igra ljube romantike in iskrene ljubavni dražestne pariške modnetke in modnega risarja

MODA POD

DIKTATURO LJUBEZNI

Najlepše toalete, ki bodo vzbudile zlasti pri damah splošno občudovanje.

Predprodaja vstopnic od 11. do 14.13. ure

NAJNOVEJŠI FOXOV ZVOČNI

Predstave ob 3., 5., 14.8 in 14.10 zvečer

Uvodoma čaroben film M. Badjura: ZIMSKI IZLET NA TRIGLAV

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Dnevne vesti

— Vsem cenjenim naročnikom smo danes priložili položnice in prosimo, da blagovito naročnik za mesec februar za eventualnim zaostankom čimprej, oziroma vsaj prve dni februarja obnovijo. Oni, ki imajo naročnino poravnano, naj blagovito položnico shranijo in jo porabijo ob poteku naročnine. Dalje obveščamo vse one, ki so z naročnino na zaostanku, da jim bo uprava s ponedeljkom 30. t. m. pošiljanje lista ustavila. — Uprava »Slov. Narod«.

— Odlikovanje češkoslovaških državljanov. Naš poslanik v Pragi dr. Grišogovno je izročil v četrtke jugoslovenska odlikovanja ravnatelju dr. Vojtehu Doležu, viš. policijskemu svetniku Vladislavu Drašnerju in policijskemu uradniku Milanu Kratochvílu.

— O kongresu pravnikov slovaških držav. Naš poslanik v Pragi dr. Grišogovno je izročil v četrtke jugoslovenska odlikovanja ravnatelju dr. Vojtehu Doležu, viš. policijskemu svetniku Vladislavu Drašnerju in policijskemu uradniku Milanu Kratochvílu.

— Nalezljive bolezni v dravski banovini. Od 22. do 31. decembra je bilo v dravski banovini 54 primerov tifusnih bolezni (smrti 1), 3 grize, 55 škrlatinke (smrti 1), 381 davice (smrti 11), 34 šena (smrti 1), 24 otirodnih tifusov, 26 noric, 4 otročične vročice, 7 ošpic, 1 nalezljivega vnetja možganov in 1 krčevite odrevenelosti.

— Dražba lovov. Lovi občin Koče, Kocurje, Livold, Mozelj, Nemška Loka, Polom in Sv. Gregor se bodo oddajali v zakup na javni dražbi za dobo pet let 17. februarja pri sreskem načelnstvu v Kočevju.

— Živalske kužne bolezni v dravski banovini. Po stanju iz dne 25. t. m. je bila v dravski banovini svinjska kuga na 60 dvorcih, gnolba čebelar zalege na 4, vranični prisad, steklina, konjski garji, mehurčasti izpuščaj goveda in svinjska rdečica pa vsaka na enem dvorcu.

— Velenje. Krajevni odbor Rdečega križa v Velenju ima v nedeljo dne 29. jan. 1933 ob 3. uri popoldne v občinski pisarni v Velenju svoj redni letni občni zbor. Na Srečnico, to je dne 2. februarja 1933, pa se po nalogu občinskega odbora vrši: Zimska dan Rdečega križa. Proslava tega dne prične ob pol 4. uri v Ručarskem domu v Velenju. Na sporedu bo poleg predavanja g. Križarja Viljama še par koncertnih točk Rudarske gošbe in nekaj pevskih točk tukajšnjih pevskih društev. Vstopnine ni. Ljubljeno vabljeno vsi!

— Krajevni odbor Jadranske straže Laško bo imel svoj redni občni zbor 31. t. m. ob 20. hotelu Kazino. Na tem občnem zboru bo predaval o »ciljih Jadranske straže« delegat Občinskega odbora iz Ljubljane g. Marjanovič Hubert.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večina oblačno in mrzlo, kakor je bilo tudi včeraj po vseh krajih naše države, razen v Dalmaciji, kjer imajo še dokaj toplo vreme. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Splitu 10, v Skoplju —3, v Mariboru —3,4, v Ljubljani —3,6, v Zagrebu in Sarajevu —4, v Beogradu —5. Davi je kazal barometer v Ljubljani 772,8, temperatura je znašala —7 stopinj.

— 22 stopinj pod ničlo. Beograjska meteorološka postaja poroča, da so imeli v četrtke v Zaječaru 22 stopinj pod ničlo.

— Dva metra snega v vrbski banovini. Iz Banja Luke poročajo, da divjajo po vseh krajih vrbske banovine silni snežni meteži in da je promet večina zastal. Ponokod je zapadlo 2 metra snega.

— Tragedija bivšega bogataša. V Novem Sadu je v četrtke zvečer ustrelil Anton Koch, ki je bil pred leti zelo bogat in ugleden posestnik v Rumi, novosadskega trgovca Martina Ruperta. Koch je bil

pijan, Rupret je pa prišel slučajno v gostilno in zahteval naj mu plača dolg. Nastal je preprič, med katerim je Koch Ruperta ustrelil. Mož je poginil vse svoje premoženje in je zdaj skoraj na bežiški palici.

— Nesreča ali samomor? Včeraj zjutraj so našli v Novem Sadu onesveščeno 20-letno delavko Anko Krčan. Zdravnik je ugotovil, da je zastrupljena z ogljikovim dioksidom z peč. Prepeljal jo so v bolnico, kjer se bori s smrtjo. Oblasti niso moglo ugotoviti ali gre za nesrečo ali samomor.

— V dobi napredka napravi človek, kateri ne neguje svojih zob, dvojno slab vtiš. dnevno čiščenje z odlično osvežujočo Chlorodont zobno pasto ne stane mnogo. Tuba Din 8.

Pri odebelelosti vzbuja redna zdravilna uporaba naravne »Franz Josefov« grenčice jako delovanje črevesja in dela delo vitko. Mnogi profesorji zapisujejo »Franz Josefov« vodo tudi pri zamaščenju srca kot zelo dragoceno sredstvo, in sicer zjutraj, opoldne in zvečer tretjino čaše. »Franz Josefov« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Lj. Maksim Gaspari 50letnik. Nedvomno je Gaspari naš najpopularnejši umetnik, najpriljubnejši, ker pač ni obrnil hrbta našemu človeku, ker nam je vedno kazal slovenskega človeka v njegovi značilni in nepokvarjeni podobi. Gaspari istoveti umetnost z naravnostjo, ne gleda na življenje s perspektive visokih umetnostnih smer, od koder se vidi življenje megle. Njegove slike so žive, zdrava umetnost diha iz njih kot je zdrav in naraven naš kmet in kot je zdrav Gaspari sam, ki ni pozabil, da je izšel iz preproste, zdravega ljudstva. Rodil se je 28. januarja v Selščeku pri Cerklju. Po osnovni šoli je hotel postati trgovec, učil se je v Murnovi trgovini na Suti pri Kamniku. Gaspari je pa pokazal izredno nadarjenost za risanje, zato je šel v Ljubljano na umetno obrtno šolo. Pozneje je se pa posvetil še umetnostnemu študiju na Dunaju, kjer se je učil nekaj let, v Monakovem je pa študiral dve leti. Kaj nam je vse dal kot umetnik v svojem plodonosnem ustvarjanju, ni treba posebej naštevati, saj so njegova dela znana najširšim slojem. Zdal je nastavljen v našem etnografskem muzeju, kjer se lahko še bolj poglablja v bogastvo naše folklorne. Zelimu mu vsi iskreno, da še dolga leta bogati našo umetnost, saj tudi umetnikov, ki bi gledali na življenje tako naravno kot on, pogrešamo čedalje bolj!

— Lj. Vse panoge zimskega sporta imajo pri nas izredno mnogo privrženecov. Sport sicer lahko zagovarjajo, saj je zelo potreben meščanski mladini, ki se sicer premalo

giblje na prostem in ki si v splošnem ne krepki mišic z ročnim delom; vendar se pa pri nas »razvijajo« sport tako vehementno ter prodira med mladino tako, da ji je postal že pravi kult. Človek bi se ne čutil navdušenju mladine za sport, če bi jo opazoval samo na sportskih igriščih. Da je sankaljšče pod Tivolijem dan na dan kar oblegano in da je tudi gneča na drsališču, je povsem naravno. Nekaj posebnega je pa nedvomno, če se otroci in zlasti dijaki, ki se že ukvarjajo s humanizmom in klasič, drsajo v šolo z drsalkami na nogah ali če se smučajo po cestah v šolo s knjigami pod pazduho... Seveda pa tudi ne smatramo drsanja po trotoarjih za kršenje prometnih predpisov. Sport nad vse!

— Lj. Pri pošti Ljubljana 8 na Dolenjski cesti št. 22, je bila dne 27. t. m. otvorjena telegrafna in telefonska služba. Pošta ima javno telefonsko govornico. Novi telefon je priključen na št. 2918 avtomatske telefonske centrale v Ljubljani.

— Lj. Po Gabrijele Preissovi in Boženi Nemezi nas hoče seznaniti splošno žensko društvo z plemenito češko ženo s Karolino Světló, Světlá je bila socialna in jako rodoljubna pisateljica, pa tudi feministka v najboljšem pomenu besede. Zavzemala se je zlasti za vzgojo deklet. Slovenci imamo že marsikaj prevedenega od nje, vendar je še vse premalo znana med nami. Zato vabimo slovensko žensko, da se v obilnem

številu udeležijo tega veleznimivega predavanja, ki se bo vršilo v ponedeljek 30. t. m. v Beli dvorani Uniona. Predavala bo Čehinja ga. Rogl v slovenskem jeziku. Začetek ob 17.

— Lj. Na živalskem trgu se letos ne pozna mnogo zima, ker je še vedno tako dobro zasnežen. Včasih je bilo na trgu pozimi le nekaj tržnih miz, letos je pa še vedno, zlasti ob tržnih dneh, zasnežen skoraj polovico tržnega prostora. Včasih ljudje pač niso tako krvavo potrebovali denarja kot zdaj in jim ni bilo treba prezebiti na trgu po več ur za izkupiček nekaj dinarjev. Najbolj se ljudje kupujejo k'alo zelje, ki ga je zaradi tega tem več na trgu. Sicer so pa danes kljub poznemu datumu tu in tam precej oblegali tudi mesarske stojnice, kjer so se mesarji založili dobro s ceno govedino. Pri zelenjavi so se gospodinje dolgo premisljale preden so se odločile za kupčijo. Merice radiča je pač na videz poceni, po 1.50 Din, toda merice so zelo majhne. Glava ohrovtja je po dinarju, a je zelo drobna. Pa tudi z zeljnatimi glavami gospodinje niso zadovoljne, ker zdaj že niso vse lepo ohranjene. Kljub temu, da gospodinje marsičesa ne kupijo, pa morajo vseeno vse pregledati in se informirati o cenah vseh živil. Krompir je po stalni ceni, po dinarju in tudi celo repo in peso lahko še dobiš po stari ceni, prvo po 50 par komad, peso pa po dinarju 3 do 4 komade. Koleraba je po 50 do 75 par komad. Vedno je dovolj italijanske cvetače, ki je precej lepa po 6 Din kg pri prekupčevalcih. Tudi na perutinskem trgu je bilo danes nekoliko živahnije. Gospodinje so se precej zanimale tudi za putke, ki so se jim pa zdale mnogo predrage pa tudi presuhe. Prodajalke so ponujale nekoliko mlajše in težje kokoši po 30 Din komad, torej po isti ceni, po kateri je bil včasih par piščancev. Jajca so se vseeno pocenila, kljub zimi. V splošnem jih prodajo po dinarju. Cena je najbrž padla zaradi manjšega konzuma in ker pozimi prekupčevalci ne nabirajo jajc tako pogosto na kmetih. Trg je bil zopet posebno dobro založen z jabolki. Med nekoliko slabšimi mošankami in tafeljčki je bilo tudi precej boljših vrst jabolč, bosposki kosmač, ananas reneta in kanadke. Te so prodajali po 4 Din kg. Cena sadju se torej v splošnem ni mnogo dvignila, pač so pa jabolka čedalje slabša.

Ivan Podlesnik

Spomini iz Ljubljane

so izšli in se dobe v knjigarnah.

— Lj. Umrlj so v Ljubljani ob 20. do 26. t. m.: Škrjnar Antonija, 63 let, zasebnica, Tržaška c. 4; Klančnik Marija roj. Dorn, 63 let, žena žel. nadpredavatelja v p. Kamniška ul. 14; Kmet Marija roj. Sirc, 60 let, žena vpok. zvančnika Antona, Verovškova ul. 33; Sartory Marija roj. Terelj, 51 let, vdova gostilničarja, Hrenova ul. 12; Hübel Marija, 72 let, vdova nadkomisarja, Kranj 98; Hribar Alenka, 9 mesecev, hči profesorja, Gradišče 7; Lekani Franciška roj. Kastelic, 74 let, škofja ul. 1; Pimar Josip, 78 let, bivši hišace, Japljeva ul. 2; Perko Anton, 74 let, zasebnik, Rimska c. 23; Fanel Henrik, 68 let, risar in slikar, Vidovdanska c. 9; Koprivšek Josip, 25 let, rudar, Vidovdanska c. 9. — V ljubljanski bolnici so umrli: Urbich Anton, 12 let, sin posestnika, Lipsenja 24, ob. Stari trg; Trobec Blaž, 33 let, posestnik, Črni vrh 4; Rožnik Antonija, 8 let, hči kovača Dobrunje 90; Milnar Janez, 63 let, bivši vrtnar, Kuzec, pošta Peče; Zadove Alojzija, pol leta, hči dinarice, Svibno 64; Lipoglavšek Amalija roj. Pevec, 33 let, žena kroj. mojstra, Knezova ul. 18; Močan Antonija, 26 let, bolniška strežnica, Zaloška c. 2; Wissiak Friderik, 40 let, bivši uradnik, Japljeva ul. 2; Turšič Ivana roj. Surca, 28 let, žena prog. delavca, Podgora 41; Zargi Maks, 32 let, trgovec, Kamnik, Majstrova ul. 20; Guček Marija roj. Zebadin, vdova Stampeler, 72 let, vdova delovodje, Japljeva ul. 2; Lobe Angela, 55 let, zasebna uradnica, Emonska cesta 10.

— Lj. Zupančičev »Ciciban« v ljubljanski drami. Otroški oder »Svoboda« gostuje v sredo, 1. februarja 1933 ob pol 5. popoldne v ljubljanski drami s prvo otroško revijo »Ciciban«. Opazujemo na ta prvi nastop »Cicibana« na gledališkem odru. Vstopnice od 15 Din do 1 Din. Rezervirajo se lahko že od danes naprej v Delavski zbornici, I. nadstropje, ali po telefonu št. 3478. 50/n

— Lj. Fotoklub Ljubljana otvori v okviru svojega letošnjega programa brezplačne toersko-praktične tečaje o fotografiji za začetnike in napredne amaterje ter vabi članstvo in druge zainteresirane, da se prijavijo k tem tečajem. Prijave se sprejemajo v klubskem lokalu (bivši Dolinarjev paviljon za »Mladik«) do 5. febr. vsak delavnik ob 20. do 21. Obenem opozarjamo članstvo na ektopično predvajanje, ki se bo vršilo v ponedeljek 30. t. m. ob 20. v klubskem lokalu. Vstop prost tudi za goste, ki jih uvedejo člani.

— Lj. Opozarjamo na današnji in jutrišnji predstave izvrstne veseloigre »Drzni plavci« v Sentjakobskem gledališču, pri kateri bodo gg. Košak, Lavrič in Moser imenito zabavali posetnike. Komika situacijska in besedna je na »iaku. Igro, pri kateri sodelujejo najboljše sentjakobke dame in moške moči, je režiral g. Karus. Mesto g. Škerjaka, ki je oboliel, igra vlogu dr. Mobje g. Miran Petrovič. Kdor ljubi smeh in dobro zabavo, naj posesti predstavo. Vstopnice so na razpolago od 10. do 12. in od 15. do 17. ure pri blagajni v veliki dvorani Mestnega doma.

— Lj. Krajevna organizacija JRKD za Vodmat, prosi svoje članstvo, da se zanesljivo in polnoštevilno udeležijo javnega zborovanja v nedeljo, 29. t. m. ob pol 11. v Šiški v Sokolskem domu, kjer bo poročil g.

minister dr. Kramer o političnem položaju. Poročali bodo še drugi.

— Lj. Redni občni zbor »Obrtniške samopomoćne reg. pom. blag. v Ljubljani, se bo vršil v nedeljo, dne 12. februarja 1933 ob 9. dopoldne v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Beethovnova ulica 10 (prilije, desno) s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav in poročilo predsednika. 2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Poročilo blagajnika in revizorjev. 4. Sprememba in potrjevanje pravi. 5. Nadomestna volitev za dva namestnika odbornikov. 6. Raznotherosti in predlogi. Če bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepljen, se bo vršil pol ure pozneje na istem prostoru, ne oziroma se na številu.

Danes popoldan KONCERT Petriček

Aleksandrova 6

— Lj. Krajevna organizacija JRKD za prulski okraj poziva svoje članstvo, da se polnoštevilno udeležijo občnega zbora, ki se bo vršil v soboto, dne 4. februarja 1933 ob 8. zvečer v gostilni Kavčič (Privoz). O politični situaciji bo poročal minister dr. A. Kramer ali pa dr. Stane Rape, narodni poslanec, o komunalnih zadevah pa dr. Dinko Puc, mestni župan. Upravni odbor.

— Lj. Krajevna organizacija JRKD za dvorski okraj (IX. in X. volišče) v Ljubljani vabi svoje člane na shod k. o. v Sp. Šiški, ki se vrši v nedeljo, dne 29. januarja t. l. ob pol 11. v Sokolskem domu v Šiški. Na shodu poročita med drugim tudi g. minister dr. Kramer.

— Lj. Čevljarska zadruga v Ljubljani poziva gg. člane, da nemudoma vložijo davčne prijave, ker poteče rok že dne 30. t. m. 49/n

— Lj. Redna letna skupščina k. o. JRKD na Viču bo na svedco 2. II. t. l. ob 10. uri (po maši) v gostilni Sokolskega doma. Pozivamo članstvo na polnoštevilno udeležbo! Odbor.

— Lj. Društvo izloženih aranžerjev ponovno prosi interese, naj se nemudoma javijo v aranžerski tečaj, ki se je prišel že 15. t. m. in se bo vršil dvakrat na teden ob sredah in petkih.

— Lj. ASK Primorje, lahkoatletika sekcija. V ponedeljek 30. januarja ob 20. redna seja pri Mikliču. Prisotnost vseh obvezna. Načelnik.

— Lj. Klub trgovskih akademikov sporoča vsem svojim članom (icam), da bo s 1. februarjem na razpolago nov klubski lokal v Gledališki ulici št. 12 priliječno levo. Članice se istočasno opozarjajo tudi na šahovski turnir za prvenstvo kluba. Prijave za turnir se sprejemajo dnevno v klubovem lokalu do incl. 14. februarja. Tajnik.

— Lj. Evang. cerkevna občina. Jutri ob 10. služba božja v dvorani. Pridiguje g. Škofjski župnik Becker.

— Lj. Koncert umetnih in narodnih pesni prirediteljskega društva Ljubljani »Zvon«, dne 2. februarja, na Srečnico ob 3. popoldne na Vrhniki v šolski dvorani. Prijatelji lepega petja in naše pesma ste vabljani, da koncert polnoštevilno poselite.

— Lj. Železniški vpokliceni pozor! Legitimacije, ki so bile oddane 11. t. m. v prolongacijo, so gotove in se lahko dvignejo na ljubljanskem kolodvoru. — Postaja.

— Lj. »Kongres pleše«. Danes ob 14. in jutri ob 11. bo predvajala ZKD melodijno historično opereto »Kongres pleše« za Liliano Harvey, Willyjem Fritschem in drugimi v glavni vlogi. Popularna opereta je ugajala vsej Ljubljani in zato si bo reprizo gotovo vsak rad ogledal. Kdor pa filma še ni videl, naj tega dela ne zamudi! — Sportne srajce, bele in modre, puhoerje in zimsko Bengel perilo, ima najceneje trdka Miloš Karničnik, Stari trg številka 8. 12/L

Z NAJMODERNEJŠIMI APARATI OPREMLJENI ZOBNÍ ATELJE

dentista BAN BORISA se nahaja odsej — ZGORNJA ŠIŠKA, CELOVSKA CESTA 75/1.

Tramvajska postaja: mitnica (v nši gostilne »Pri kmetu«). — Telefon 23-75. Postaja MITNICA. Postaja Ordinira od 9.—1. in od 3.—1/7. zvečer. Na željo tudi izven navedenega časa.

Iz Trbovelj

— Smuški odsek SPD v Trbovljah priredi v nedeljo 29. t. m. interno klubsko tekmo v smuku na progi Sv. Planina—Podmeja — Svine—Sv. Katarina—Trbovlje. Start ob 14. uri na Sv. Planini, cilj na sejmišču v Trbovljah (trg). Ta tekma velja za »razgibanje kosti« vsem tekmovalcem, ki bodo merili svoje sile in sposobnosti prihodnjo nedeljo 5. febr. Takrat se namreč vrši veliko vztrajnostno tekmovalje na 18 km gorski progi za prvenstvo Zasavja, katero priredi smuški odsek našega SPD. O tej tekmi bomo še poročali.

Iz Kranja

— Svetosavska proslava. Sokolsko društvo priredi drevi ob pol 21. v telovadnici Narodnega doma Svetosavsko proslavo. Sodelujejo: sokolski mešani in ženski zbor, sokolski orkester in violinist br. inž. Skopal. Slavnostno predavanje o Korovai bo imel znani predavatelj in poznavatelj Korotana župni prosvetar br. Jakob Spicar. — Zvočni kino v Narodnem domu bo predvajal jutri ob 4., 6. in pol 9. znano E. Kalmanovo opereto Groficeo Marico. V glavnih vlogah Dorothea Wiecek, Hubert Marischka, Ernest Verebes, Charlotte Ander, Szöke Szakali in Anton Pointner.

— Veliki gasilski ples se vrši letos v sredo dne 1. februarja ob 8. uri zvečer v vseh prostorih Narodnega doma. Največja atrakcija večera bo »VI. vinski sejem«, ki bo bogato založen z najboljšo kapljico ugodnih veletgovcev z vinom in vino gradniko. V kavarniškem prostoru Narodnega doma bo originalen Africain-var 2

najfinjšimi likerji odličnih veletgov, ki se pošiljajo za to prireditel prvorstne proizvode. V spodnjih prostorih Narodnega doma se vrši keglanje na dobitke. Prava senca večera bo tekma v »Jo-Jo« igri, nudi la bo več krasnih daril za najbojše igralce. Pri prireditvi svira vojaška godba iz Ljubljane. Vstopnina znaša 8 Din za osebo. Za to prireditel vlada po vsej Sloveniji največje zanimanje. — Ljudska knjižnica Narodne čitalnice ne posluje zaradi gasilске prireditve od 30. jan. do 4. februarja. 52/n

Iz Trebnjega

— Svetosavska proslava. Sokolska mldina Sole Trebnje in Nemška vas je včeraj proslavila spomin sv. Save. Razredniki so mladino seznanili v lepih predavanjih z življenjem in delovanjem sv. Save, ki bo ostal v našem narodu v trajnem spominu in še v večji hvalačnosti. Po proslavi je bil pouka prost dan.

— Pomoč brezposelnih. Tudi naša sedna občina velikoška je izročila na merodajnem mestu obširen predlog za omiljenje brezposelnosti. Predlagala je za preložitve klanca na banovinski cesti Velika Loka—Čatež pri Zagorici. Vsi brezposelni, ki jih je v območju občine Velika Loka 250, naj se zaposle pri preložitvi tega klanca, nagrada za njih delo pa naj bo v naravi v obliki živeža. Sreski cestni odbor je določil v svojem proračunu za ta dela 15.000 Din, kar pa seveda ne zadostuje. Z izdatno podporo za omiljenje brezposelnosti bi se pa dalo to izvesti in je predlog občine velikoške prav umesten. Zelimu, da bi bil osvojen in da bo tudi naša sosedna občina že dolgo nameravani projekt uresničila, kar bo javnosti zelo koristilo, brezposelnim bo pa pomagano v dnevih najhujše stiske, bede in obupa.

— Smuk. Jutri popoldne vsi ljubitelji belega športa na hrib, kjer bo življenje v polnem razmahu. Pa tudi senkaljšice je idealno, zato ne zamudite. Vsek bo prišel na svoj račun — najbolj pa hvalažna publika, ki pike smučarjev prav vztrajno beleži, jih sprejema in zopet oddaja... Le pridite vsi!

— »Miklova Zala« je naslov znane igre, ki bo igrana jutri v nedeljo popoldne ob 15. uri v »Domus«.

Sokol Gorenjskim sokolskim smučarjem

Vsem društvom in četam sok. župe Kranj sporočamo, da se bodo župne smuške tekme, določene za 14. in 15. t. m., vršile z neizpremenjenim sporedom neprekucno 4. in 5. februarja v Mojstrani.

Vsa društva se pozivajo, da takoj prijavijo svoje tekmovalce, ona društva pa, ki so prijave že poslala, se naprošajo, da prijave dopolnijo s tem, da navedejo ime, priimek in rojstna leta tekmovalcev ter panoge, v katere se jih prijavljajo, in razred, v katerega so uvrščeni. Prijave morajo biti podpisane od društvene uprave ter načelnika društvenega smučarskega ods. Opozarjamo na to, da k saveznim smuškim tekmam v Bohinju ne bo pripisčen amec, kdor se ne bo udeležil župnih smušaških tekem v Mojstrani. Brate in sestre, ki so ločeni za vodstvo župnih smuškinih tekem, opozarjamo, da je vodstvo ostalo nemeno, torej ostane isto, kot je bilo prvotno določeno. Seja vodstva se vrši v soboto dne 4. februarja ob 8. zvečer na telu »Triglav« v Mojstrani. V nedeljo dne 5. februarja popoldne pa se bodo vršili ob priliki župnih skakalnih tekem v Mojstrani tudi pravačni izpisi za vodnike v smuškijh skokih. Vsi vodniki-pripravniki se pozivajo, da naj se na dan tekem javijo v Mojstrani pri vodstvu župnih smušaških ods. Sokolske župe Kranj s sedežem na Jesenicah.

— Župne sokolske smučarske tekme. Sokolska župa Ljubljana priredi jutri dopoldne in popoldne prve župne smučarske tekme za članstvo in naraščaj. K tekmam se je prijavilo v določenem roku nad 150 smučarjev obojega spola, kar znači, da se je ta lepi sport že globoko ukoreninil med našim Sokolstvom. Člani in moški naraščaj tekmujejo jutri dopoldne ob pol 9. s ciljem in startom pri opekarni na Črnučah. Članice in ženski naraščaj pa tekmujejo popoldne ob pol 14. s startom in ciljem pri Tavcarjevem dvoru na Ježici. Po tekmah bo razglasitev uspehov pri Stirnu, nakar opozarjamo vse prijatelje Sokola in emučarstva. Vodnik tekme je predsednik župnega smučarskega ods. br. inž. Nace Perko. Vsi Sokoli-smučarji jutri na plan. Zdravo in smuk!

— Prednaski tečaj novomeške župe je v polnem razmahu. Trajal bo, kot smo že poročali, od 20. do 31. t. m. Vodi ga g. Marjan Tratar, učitelj v Trebnjem. Udeležuje se ga 22 članov in 12 članice, ki so zbrani iz vse novomeške sokolske župe. Nad polovico je kmečkih fantov in deklet, dalje dva učitelja in tri učiteljice ter nekaj dijakov tukajšnje realne gimnazije. Predavateljev imajo 14. Med njimi je tudi od Saveza določen vadiatelj inž. Črne, ki uri vaje za pokrajinski izlet Obiskal bo vseh osem žup, določenih za nastop na junjskem pokrajinskem izletu. Svoj krst bodo doživeli te vaje v ponedeljek zvečer v tukajšnjih sokolski telovadnici, kjer bo s poslovljenim večerom zvezana tudi majhna akademija in pa prvi nastop z imenovanimi vajami. Tečajniki so zaposleni vsak dan od osmih zjutraj dopoldne, dalje od dveh do pol sedmih popoldne ter od osmih do desetih zvečer. Predavanja in debate se vrše v risalni meščanski šole, nagovori pred vrsto in telovadba v zvezi s teorijo pa v telovadnici. V četrtke se udeležijo tudi vse tečaj župne seje. Vse gre v najlepšem redu. Pred dnevi je imela neka tečajnica smolo, da si je izpahnila nogo, kar pa se je hitro pozdravilo. Na stanovanju in na hrani so tečajniki v hotelu Metropol.

Tako lep, pretresljiv, globoko v srce segajoč je roman

PROKLETSTVO LJUBEZNI

da gre dramatisiran po vseh svetovnih odrih

Naj ne bo ljubitelja lepe knjige, ki bi ne imel v svoji domači knjižnici tega znamenitega romana, pa tudi nobena javna knjižnica ne sme biti brez njega.

Dobi se pri upravi Slovenskega Naroda in staneta obala dela Din 30.— (po pošti Din 35.—).

Zdrav optimizem je nam potreben

Nekaj misli ob splošni zbežanosti in tavanju našega časa

Ljubljana, 28. januarja. Če dandanes propagirajo optimizem, začno sumiti, da se norčujejo iz ljudi. Nihče več ne govori iskreno o optimizmu in zdaj se, da so dandanes optimisti samo ljudje, ki res nimajo vzroka obupavati — namreč v gospodarskem pogledu. Pojma optimizma in pesimizma se zdaj navadno nanašata le na gospodarske razmere, a človeštvo se premalo zaveda, da prav za prav tone v splošnem pesimizmu in ne zdravem optimizmu: ta plehak optimizem, ne zdrav, je eden izmed pojavov, po katerih sklenajo pesimisti, da je človeštvo v dekadenzi in da se prepušča razbrzdanih ter »pleše na vulkanu«, ker čuti podzavestno svoj propad. Skratka, dandanes so ljudje takšni čudni optimisti, da ne poznajo zdravega optimizma in ne globokega pesimizma. Nastopil je resen čas, v katerega se optimisti ne morejo zvesti dovolj resno, pesimisti ga pa presojuje sentimentalno.

Ljudje nimajo več o življenju jasnih pojmov ne v socialnem, kulturnem in splošnem pogledu; množica je začela dvomiti v svoje nazore ter misliti, ker se ji slika tuja miselnost, med inteligenco jih je pa mnogo, ki sploh nečisto misli s svojimi glavami, ker je to pretežno, »komodni« so radi, zato pa ne skušajo oblikovati življenja, nego ga le oblaščijo s frazami. Zdi se celo, da je dandanes nad polovico razumnosti zaljubljenega v lepe fraze — do blaznosti. Lahko bi rekli, da so ljudje dandanes tako blazirani, da bi bil čudež, če bi se lahko jasno mislili. Ljudje so čedalje bolj pasivni, njihove smeh je vedno bolj prazen in njihova početja so nesmiselna.

Ako pa ne gledamo na ta žalostni pojav s skrajno pesimističnega stališča, bomo sprevideali, da človeštvo propada samo zato, ker ga je prehitel čas in ker je človek še vedno kot otrok, ki o resnih stvarih ne upa razmišljati, o veseljih pa ne more, če je okrog in okrog zakrito svetlo obzorje. Človek je v bistvu optimist, saj je življenje samo na sebi optimizem, čeprav ga zaključuje smrt; človek težko vedno najbolj za vednostjo: ako je v vedrini smiselnost, ali je smeh smisel ali nesmieln, je vseeno, človek hoče biti samo vesel za vsako ceno. Ko so dandanes dobo zastrižili oblaki pesimizma, se človek ni mogel dovolj zresniti takoj, na mračnost in resnobo časa gleda kot na trenutek, zato brezpomemben pojav. Resni čas in še neiztrženi ljudje so zdaj tem bolj očitni kontrast. Morda niso bili ljudje nikdar bolj. Toda pravi optimist ne more biti, kdor ni prepričan, da je optimizem pravi svetovni pogled. Tudi za optimizem niso bili ljudje nikdar dovolj resni. Zdi se, da njihove naravne optimizem, ki sicer ni še bil zrel, začel kvariti nov val pesimizma. Ljudje presojuje površno svojo dobo; o današnjih resnih časih nimajo pravih pojmov in nekateri so tudi mnenja, da ljudje sploh ne smejo imeti o ničemer jasnih pojmov. Zaradi tega so sprejemljivi za pesimizem, ki človeku uniči vso energijo in veselje do življenja, kot tudi verjamejo lažnemu optimizmu, ki jih zastrupi, da postanejo brezbržni in pasivni. Ta nezdrav optimizem, kot nedogmni pesimizem, bi lahko vključili v en sam pojem — razkrajajoči, neživljenjski pesimizem.

Zdi se, da smo že vsi zastrupljeni s tem strupom, duhovno zdravje ljudi v splošnem peša. Čedalje manj je ljudi, ki bi gledali na življenje stvarno, ki bi se čutili in mislili zdravo, ki bi se znali zdravo (ne histerično) smejati, ki bi se znali ljubiti realnost in bi znali ločiti moralo od predsodkov; skratka, tako zvanih naravnih ljudi je čedalje manj. In pesimizem se odraža v kulturnem življenju, v literaturi, plehki, lažnjivi optimizem slepi ljudi s pomočjo vseh kulturnih sredstev, se odraža v lahkomišelnosti mladine in v nesmotnosti vsega našega udejstvovanja. Mladino vzgajajo z narejeno resnostjo in ji stavijo ideale, ki se jih mladina nikdar dovolj ne oklene. Mladina ne najde v optimizmu vsebine življenja, saj splošnost ne vodi življenjski optimizem, veselje do življenja in dela in vera v bodočnost človeštva. Dandanes se sploh mnogo ne govori, da so naše življenjske razmere nezdrave, ako se pa, tedaj govorimo o tem tako, kot da je zlo prišlo samo od sebe in da bo prešlo brez našega dela. Zakaj prav za prav živi človek, ne ve nihče povedati in kakšno mesto bi moral zavzemati v stvarstvu — o tem — samo lažemo. Človek je krona stvarstva v teoriji (ta teorija je torej optimistična), v praksi se pa mora »krona stvarstva« poniževati do suženjstva — zaradi kočnega kruha. Ker ne presojamo življenja z optimističnega stališča, ne vrednotimo pravilno človeka in dela.

Življenje človeštva mora biti samemu sebi smoter. In bistvo življenja je razvoj k vedno boljšim, popolnejšim življenjskim oblikam. Toda nihče ne pokaže mladini smisla življenja, ničesar načelnega ji ne nudimo, da bi lahko začela gledati na življenje stvarno, optimistično. Smisel življenja je na tem svetu — zakaj bi ne smeli tega povedati mladini? Človek je vzvišen zato, ker misli; zakaj ne vadimo mladine misliti? Človeška družba stoji na materialnih ter kulturnih dobrinah, proizvodih človeških rok in duha; zakaj ne učimo mladine ceniti in ljubiti dela? Človek je socialno bitje, ker vsi tvorimo občestvo, družbo, zato smo si vsi bratje; zakaj šola vcepja mladini prezir do socialno šibkejših slojev? Razum dviga človeka k resnici, k plemenitosti, je bistvo veličine človeka.

Prisilne izvršbe se zelo množe

Zanimivi podatki iz delovanja ljubljanskega okrajnega sodišča v preteklem letu

Ljubljana, 28. januarja. Okrajno sodišče v Ljubljani je imelo lani obilo civilnih procesov. Statistična kaže, da je bilo glede opominjalnega postopanja izdanih nič manj kot 3341 plačilnih nalogov, predlaskim pa je 2625, zglasenih in sprejetih uporov pa je bilo lani 442, predlaskim 310. Tožbe je skupno 148 (l. 1931 136) in je bilo rešenih 132, za letoš pa jih je ostalo 12. Od teh je bilo rešenih s končno sodbo na podlagi zamude, odgovodi ali pripoznanja 76, z drugačno končno sodbo 15, s poravnavo 6, na drug način pa 1012 (783). Večina pravnih ni trajala več kot 1 mesec, in sicer je bilo takih 3382, v 3 mesecih je bilo rešenih 1324, v 6 mesecih 478, v enem letu 197, 36 pravnih pa je trajalo 1 do 2 leti.

Ogromno je bilo prisilnih izvršb, skupni prihrastek znaša 12.242 (1931 969). Eksekucij v svrhu izterjavanja denarnih kazni in pristojbin je bilo 1135 (925). Eksekucije so se vršile na nepremično in premično imovino, a prvo obzrlega s prisilno osnovo zastavne pravice 1221 (729), s prisilno dražbo 385, od slednjih pa sta bili rešeni 102 in ju je za letoš ostalo 220, eksekucij s prisilno poravnavo pa je bilo 141 in je od teh še norešenih 94. Prisilnih izvršb na nepremično imovino je bilo največ. Na telesne stvari je bilo dovoljenih prisilnih izvršb 9254 (7376), na denarne terjatve 2496 (2017), na zahteve na izročitev ali dajatev telesnih stvari 47 (56), na druge imovinske pravice pa 58. Rubizev na telesne stvari je bilo 4844 (3756), prisil-

zato mora služiti najplemenitejšim namenom: boljši bodočnosti človeštva; zakaj razumnost ne pozna nobene smotrenosti v svojem udejstvovanju in zakaj je idejno tako razcepjeno?

Te pojave, ki jih seveda ne opredeljujejo, označujejo navadno z duhovno krizo. Sploh so označeni vsi tvorci družbe, ki jih je čedalje več, le z besedo — kriza. Nazadnje nam je najbliž še vseč ta kritičnost časa, ker zaradi tega lahko trdimo, da preživljamo šilen zgodovinski prelom... In res je dandanašnji čas velik, toda bati bi se morali, da smo mi zaradi tega tem manjši.

Vse boleznijo časa pa kriče po zdravlilu — po preorenju človeka; trohneči ter razpadajoči svet kliče ljudi, ki bi znali ljubiti življenje, delati z optimizmom in s smislom za stvarnost. Zdravega optimizma nam je treba, da se ne bomo bali nobenih naporov in dela, da ne bomo šli žrtve, ko bo pred nami cilj — dobro človeštvo, optimizma, ki ustvarja, a ne tisti plehki tolažbi, češ, potrpi, saj bo bolje! Ne, ne smemo potrpeti več niti trenutka, čas nas bo obsidil, ako ga ne bomo znali izbrati! Delati moramo vsi intenzivno, s fanatizmom, delati, ne da bi gledali nazaj, ne da bi odlagali delo bodočim pokoljenjem! Mladino moramo navdušiti za delo, pokazati ji moramo življenjske ideale, ne smemo je zastrupljati z nezdravo sentimentalnostjo, ki rodi malodušje! Vedrina, smeh, delo, zdravje in smisel za stvarnost naj zamenjajo mladini slamnate ideale in papirnati kult antične kulture, mladino je treba preuščiti živeti kot govoriti mrtve jezike!

Vseposvodi v življenju naj zavladava zdrav optimizem nad sentimentalnostjo, pasivnostjo in lažnostjo! Kdor misli da živimo le zato, da moramo vzdihovati, naj vzdihuje sam nad seboj, pred nami je pa življenje, ki se ga ne bojimo, ker ljubimo delo in spoštujemo človeka!

nih prodaj pa 288 (235). Drugih eksekucij je bilo manj, in sicer v dosegu dejanj in opustitve 18 (11), v zavarovanje denarnih terjatev 204 (178), v izpraznitve zakupnih in najemnih stvari pa 333 (150).

Zapuščinskih obravnjav je bilo v minulem letu 1690 (1665) in je bilo od teh rešenih 1440, dočim je v 201 primeru sodno postopanje še v teku, v 49 primerih pa so sodni koraki že končani in so prisojila odvisna le še od plačila pristojbin. Način dovršbe je bil različen, 1167 primerov je bilo odpravljenih zaradi pomanjkanja imovine, 33 s prisilojuro juri crediti, 225 pa s prisilojuro dedičem.

Pravd glede varstva je bilo lani 5333 (5217), in sicer od l. 1931 4957, novih pa 376. Od teh je bilo končanih 185, norešenih je pa ostalo še 5148.

1551 civilnih pravnih je bilo zaradi skrbstva za mladoletne. Od teh je bilo novih le 102, ostale pa so datirale še iz l. 1931. Prav tako je bilo rešenih le 65 primerov in jih je za letoš ostalo še 1486. Z zemljiškoknjižnimi zadevami je imelo sodišče posla v 6619 (7102) primerih, raznim strankam se je med letom izdalo 1910 (1730) pravnih pomoči, poveritev je bilo 2632 (3985), odgovodnih postopanj v zakupnih ali najemnih stvarih pa 1201. Potovalni dnevniki nam pove, da je bilo komisijah uradnih dejavnosti izven uradnega sedeža 136, povabil k poskusu poravnave se je napisalo 1223 (1355), zemljiškoknjižnih izveščkov pa se je napravilo 1002 (836). Denarna knjiga je imela skupno 4727 postavk (4086).

Statistika nam kaže velik porast v vseh primerih napram letu 1931. Ljudje se pravdajo na vse načine in se nečesto poravnati mirnim potom. Žalostna priča današnjih težkih časov so pa številne eksekucije. Ljudje so zaradi brezposelnosti, trgovskih polomov ali drugih vzrokov prišli v denarne stiske in ne morejo plačati svojih obveznosti. Posledica je eksekucija, ki je v sedanjih časih prava šiba božja.

seveda, tudi trgovci in obrtniki — vsi bi lahko živeli na račun plesa.

Prijatelji in zagovorniki plesa pa naj ne bodo užaljeni, če smo imenovali ples v zvezi z neumnostjo. Samo po sebi se razume, da ples ni nič neumnega in da je prevažen činitelj v gospodarskem in družbenem življenju. Dovolj, če omenimo, kako imenitno ženitovanjske posredovalnice so bile plesne prireditve; kako se pa naj meščani iznebe hčera, če ne bo več plesov? Ne drži izgovor, da si dekleta zdaj že sama služijo kruh, saj si ga ne morejo sami služiti niti vsi moški — če ni res, pa izženite poročene milostive iz službi! — in na en ali drug način bo treba vsekakor tudi skrbeti za naraščajo.

Zato je pač bilo potrebno javno vprašati, ali bomo plesali ali ne. Poklicani so dolžni razmišljati o navedenih činjenicah, plesalci pa jih naj drezajo dan na dan s primernimi resolucijami, da se bo začela živahna plesna sezona, za kar je že zadnji čas. Ta akcija bi nedvomno rodila bogate sadove, čeprav slenerna, ki jo vodi jo plemeniti nameni, ne doseže navedeno drugega, kot da sproži naslednje akcije. No, pa naj povedo nasprotniki te akcije, zakaj bi ne smeli privoščiti Ljubljancem ples!

Od mrliča v bolnico

Novo mesto, 27. januarja. Včeraj smo poročali, da je v Brsljnu preminul 80letni bivši gostilničar in prečenski župan Jože Drenik, p. d. Čefideli. Stara kmečka navada je, da pri mrliču čujejo Tam se moli, razgovarja in tudi malo pošali. Domači navadno v pozni uri čujejo še pogoste z vinom ali čim slanim. Tudi v Brsljnu je bilo slično podobno. Mnogo jih je žulo in dobili so tudi malo piti. Odrasli se seveda ni prišlo čutili pa je rujno kapljico kovaški vajenec iz vasi. Na njegov račun so navzoči kmečki fantje zbijali šale, nakar jih je posvaril vajenec stanovski tovariš kovaški pomočnik Mirko Vrbič, s katerim službuje pri kovaškem mojstru Petriču v Brsljnu. Opomnil je fante le, če se niso videli mlade zmešane glave in naj v mrliču sobi ne počenjajo neumnosti. Pa so mu zagrozili, da bo že pomnil, kdaj se je vtikal vanje.

Okoli treh zjutraj je Vrbič zapustil mrliško hišo, da bi odšel k počitku. Nenadno pa so skočile iz teme tri sence, ena je pristopila k njemu in mu zasedla nož v hrbet. Vrbič je kriknil in se zrušil, sence so izginile. Klicel je na pomoč, prihiteli so ljudje in na pol mrtvega prepeljali k Usmiljenim bratom v Kandio. Reče ima pretrgana pljuča in je njegovo stanje presno.

Prijava vozil

Uprava policije v Ljubljani objavlja, da se morajo v smislu člena 106. taksnega in pristojbinskega pravilnika prijavi upravi policije do konca meseca februarja vsa motorna vozila, vsi bicikli, fajakarski in polfajakarski vozovi v svrhu registracije in plačila prijave in letne takse.

Da se lastnikom olajša delo bo policijska varnostna straža v prihodnjih dneh razdelila prijave, katere morajo lastniki vozil izpolniti, kolekovati in tekem 48 ur oddati nazaj pristojni policijski stražnici. Prijavi za bicikle, fajakarske in polfajakarske vozove je priložiti še v gotovini 5 Din za prometno knjižico in 5 Din za evidenčno tablico. Na podlagi prijave dolo be nato lastniki biciklov, fajakarskih in polfajakarskih vozov prometne knjižice in policijski stražnici, lastniki motornih vozil pa na upravi policije, Bleiweisova cesta 22/II soba št. 11. Evidenčne tablice se bodo dodelile pozneje.

Prijavit se morajo vsi bicikli, fajakarski, polfajakarski vozovi in vsa motorna vozila ne glede na to ali je vozilo v rabi odnosno ali je sploh uporabno. Lastniki, ki svojega vozila iz kateregakoli vzroka ne uporabljajo in žele biti oproščeni letne takse lahko prosijo, naj se vozilo stavi pod plombo v smislu tar. post. 100. zak. o takсах, toda vozilo mora biti prej javljeno, registrirano in vpisano v davčni register.

Lastniki omenjenih vozil, ki ne bodo prijavi, pravčasno svojih vozil, bodo občno kaznovani.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 28. januarja. Ivan Leinfelner, rojen leta 1911, in pristojen v Ljubljano ter njegov prijatelj Josip S., ki je pa še mladoleten in doma iz Turaka, sta prišla šele pred dobrim tednom iz zapora. Za novo leto sta si namreč začela pečenke, pa sta »sunila« 4 kokoši. Pri tatinskem poslu so ju pa zalotili in sta zato presedela 14 dni.

Komaj pa sta prišla iz zapora se je začela stara pesem. Josip S. je bil 14 t. m. v Radomlju, kjer je z obiskom osrečil pekarske mojstra Ivana Plevanša in mu odnesel 600 Din. Da je hitreje izginil iz Radomlja, si je pa s izposodilo od njegovega vajenca Franca Anžiča tudi 600 Din vredno kolo, ki ga je potem prodal. Tudi Leinfelner se je še istega dne lotil posla in je izmaknil na Tyršarjevi cesti pekarskemu vajencu Francu Kalčiču sukno in suknič v vrednosti 1000 Din. S tem plenom pa ni bil zadovoljen. S Stojancom R. je napravil načrt za vlov v stanovanje lekarnarja Ustarija v Tyršarjevi ulici, pa nista imela pripravnega vetriha, da bi odprla vožna vrata. Tri dni pozneje je Leinfelner ukradel v Florjanski ulici kolo Stanku Kelšinu in ga prodal nekemu krovskemu mojstru. Tudi S. ni hotel zaostajati in je prav istega večera izpred Ljudske kuhinje v Stritarjevi ulici ukradel neznanemu moškemu kolo in ga seveda takoj prodal. V noči od 19 do 20. je Leinfelner ukradel tudi pekarskemu pomočniku Kaplanu usnjat suknič, vreden 500 Din.

Pretekli teden je bilo vloženo tudi v klet gostilničarke Zupancičeve Pod Tran-

čo, kjer so vlomilci odnesli manjši kovček z denarjem in zlatino, v vrednosti 5000 Dn. Te tatvine je osumljen Leinfelner prav tako tudi tatvine gramofona na škodo Marije Velkavrhove na Grudnovem nabrežju, kjer je pretekli teden prodajal gramofon.

V zvezi s temi tatvinami je bil tudi arhiviran 22letni Reinhold T., rojen v Kočevju, ki je zelo nevaren tuji lasinini. Peti v družbi je pa Rudolf J., pri katerem je stalnoval Leinfelner. Pri njem so zaplenili 5 vetrihov Policija je Leinfelnerja, Rudolfa J. in Franceta K. izročila sodišču. Reinholda T. pa vojaški oblasti, ker je dezerter.

Po mestu hodi neki kmetijski možakar z naročilno knjigo za drva. Mož pripoveduje, da ima ogromno zalogo drv na razpolago in jih nudi prav poceni, 60 Din za družbi meter, zahteva pa na račun naplailo. Seveda dozdaj še nobena stranka ni prejela drv, ki jih je naročila, pa tudi moža ni bilo več na spregled. Ne nasedajte sleparju!

Po kolesarskem svetu

Zanimivosti iz šestinedevnih dirk. Kakor znano, kolesarsko udejstvovanje v inozemstvu ne miruje. Ko se namreč konča sezona kolesarskih dirk na cestah, se čez zimo pričnejo dirke, ponajveč šestinedevne (to je neprenehoma skozi šest dni in šest noči) v pokritih kolesarskih dirkališčih po raznih evropskih mestih. Tako so n. p. 8. t. m. zaključili eno takih prireditev Dortmundu, kjer je med drugimi sodeloval tudi novi kanadski specialist v šestinedevnih dirkah Viljem Peden. Še mlad fant, izredno visoke rasti, si je pridobil med sportno publiko v Ameriki veliko simpatijo, da ga vabilo zdaj v eno zdaj v drugo mesto k sodelovanju. Tudi sedaj, po skončanju dortmundskih dirk, pri katerih je bilo v teku 145 ur prevoženih 3514 km, je bil nemudoma povabljen v Cleveland.

Neverjetna vztrajnost angleškega kolesarja, 55.000 km v enem letu. Skozi vse leto po 160 km na dan prevozi na kolesu ni šala. To vztrajnost ne bo občudoval je naveden ljubiteljski kolesar, temveč so ga zanimala tudi slehernega nesportnega človeka. Mlad angleški kolesar A. Humbles je nadel nalogo, da v enem letu prevozi vztrajnostno vožnjo Francoza Marcela A. nesa, ki je leta 1912, v 12. mesecih prevožil na kolesu 34.368 milj (55.000 km). Humbles je startal dne 1. januarja 1932 in naj je bilo lepo ali slabo vreme, vedno so ga videli sedečega na svojem kolesu na največja skozi vse dele Velike Britanije. Nekaj pred novim letom se je ta hrapavi deček pojavil v Londonu, kjer je imel časa še cel mesec in je do takrat že nekoliko dolženo si razdaljo. Pred parom Bruckingham je rekorderja pričakovala ogromna množica ljudi, samo kolesarjev se je zbralo nad 3000, ki so ga spremljali skozi mesto. Zvečer je bil fantu prazen častni sprejem, kjer mu je avtomobilni svetovni rekorder Malcolm Campbell izročil krasen srebrni pokal. Med mnogobrojnimi gosti je bil tudi premagani Francoz Planes, ki je svojo novo mladima nesportnik čestital na zmagi.

Novo zimsko dirkalno v Franciji. Po vzorcu dortmundskega bo letoš tudi v Lyonu zgrajeno novo zimsko dirkališče, čeprav jih ima Francija že itak dovolj.

Moč smučarske kolesarske zveze. Kako močno je v razmeroma majhni švedi razvito kolesarstvo, se da »tipati« že po tem, da šteje tamkajšnja zveza nič manj kot 575 kolesarskih klubov, 78 motoklubov in 875 motoklubskih posejkej. Vseh članov skupaj je 56.920. Premožanje Zveze znaša danes 109.168.52 švicarskih »bankov, pri čemer vsi vsota vsa 20.000 frankov, ki je določena kot rezerva za proslavo letošnjega jubileja ob priliki šoletnice Zveznega obseja.

Lov za rekord. Svetovni rekord enourn vožnjo po kolesu brez vodstva ima še vedno švicar Oscar Egg, ki je leta 1914 v eni uri prevozil 44 km 297 m. Dosedaj ga še nobeden ni presegel, čeprav je to nedavno poskusil tudi novi francoski zvezupik Archambaud. Sedaj se je na to revanšo vrgel drug francoski diralec André Ranaud, ki ga tamkajšnja publika smatra za najboljšega vztrajnostnega dirkača srednjedolgih prog in ga postavlja nad Archambauda. Reynaud bo v kratkem poskusil svojo srečo na dirkašču v Alžiru.

Radiprogram

Nedelja, 29. januarja.
7.30: Agrarna politika (ing. Pirc); 8: Nasveti za kmetovalce; 8.15: Gimnastika (Dobovšek); 8.45: Poročila; 9: Versko predavanje; 9.30: Prenos cerkvene glasbe iz šentpetrske cerkve; 10: Elektrotehnika (dr. Vidmar); 10.30: Jadransko morje v teku let (Marjanovič); 11: Cvirnovi fantje igrajo narodno glasbo in g. M. Jelačin poje slovenske narodne; 12: Čas, poročila, plošče; 15: Prenos iz Mlekarske šole v škofji Loki (ing. Sabec in Grahek); 15.45: Akademija Prosvetnega društva v škofji Loki; 17: Salonski kvintet; 20: Violinski koncert ge. Brandlove; 20.45: Salonski kvintet; 22: Čas, poročila, plošče; 23: Napoved programa.

Ponedeljek, 30. januarja.
12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Esperanto (Kozlevar); 19: Srbohrvaščina (dr. Rupel); 19.30: Zdravstvena ura; 20: Prenos iz Budimpešte; 22: Čas, poročila, plošče; 22.30: Napoved programa.

Torek, 31. januarja.
11.15: Šolska ura; Napake v slovenskih nalogah (dr. Kolarik); 12.15: Radio kvartet; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, Radio kvartet, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Nemščina (dr. Grafenauer); 19: Dubrovnik (dr. Andrejka); 19.30: Pomorstva tekom let (Marjanovič); 20: Magistrov šramel kvartet; 21: Operni dueti, poleta ga. Stigler-Kogejeva in g. Mardec; 22: Čas, poročila, plošče; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Ali je grafologija veda?

Iz pisave se da sklepati samo na podjetnost, bahavost in občutljivost

Znani francoski grafolog Felix Michaud je napisal zanimivo knjigo »Človek skozi svojo pisavo«, ki iz nje posnemamo nekaj zanimivih podatkov o grafologiji.

Vsak človek ima svojo posebno pisavo, kakor ima svoje posebne kretnje in govornjavo. Ni dvoma, da je to in ono v tesni zvezi z afektivno aktivnimi nagibmi, ki tvorijo to, kar imenujemo značaj. Gotovo je, da vpliva na pisavo tudi vrsta živčnih in duševnih bolezni, ki se pod njihovim vplivom individualno vedenje močno spreminja. Pisava omogoča zdravniku slediti korak za korakom potekom nekaterih bolezni, kakor progresivne paralize, izvestne oblike skleroze itd.

Kar se tiče značaja kot takega, lahko pridemo do zanimivih izsledkov le tedaj, če izhajamo iz absolutno zanesljivih dognanj. Grafologija bo veda šele, ko se postavi na strogo znanstveno metodo, to se pravi, ko bo ubrala drugačna pota, kakor jih je hodila doslej. Zanimivo opazimo avtorji grafoloških knjig večinoma tako, da si izbere vrsto pisav in pripišejo vsaki razlogo značaja, ki dotični pisavi odgovarja. Grafično izhodišče je nad vsako diskusijo. K psihološkemu zaključku se pa pride potem trditve, ki se ne da kontrolirati. Psihološka stran ostane nedoločena, čeprav bi jo bilo treba proučiti z največjo pozornostjo, obravnava se samo grafična stran.

Najnovejši uspehi psihologije nam nudijo sredstva za spoznavanje človekovega značaja zlasti po zaslugi del Achilla Delmase in Marcela Bolla, zbranih v knjigi »Človeška osebnost«. Učena izhajata iz dejstva, da se dele bolezni v dve skupini, v psihopatijo, ki jo zakriva organske motnje, torej idiotstvo, splošna paraliza, epilepsia in blaznost, ter v konstitutivno psihopatijo ali psihozo, kjer ne moremo izslediti anatomske ali fiziološke motnje. Pri prvi trpi vse zdravstveno stanje. To so akcidenti, čiji pomen za normalno psihologijo je samo drugovrsten. Druge so pa samo večje ali manjše motnje duševnega ravnotežja in ne skrajšujejo življenja. So izrazito dedne in pojavljajo se v najrazličnejših intenzivnostih od normalnega stanja preko cele vrste več ali manj dolžnih nevroz do psihoz. Smatramo jih lahko za hipertrofijo gotovih prirojenih nagnjenj. Vidimo torej, da je njihov pomen za normalno psihologijo znaten.

Psihoz imamo pet, in sicer paranoia, moralna blaznost, cyclothymia, mythomania in preobčutljivost. Pri zdravih ljudeh se kaže to v obliki pozešenosti, do brotljivosti, podjetnosti, družabnosti in občutljivosti. S proučevanjem pisave konstitutivnih psihopatov se je ugotovilo, da imajo zanesljiv grafični odziv samo cyclothymia, mythomania in preobčutljivost. Glede na zdrava individua lahko torej rečemo, da lahko iz pisave zanesljivo spoznamo samo tri poteze značaja: podjetnost, bahavost in občut-

ljivost. Je pa malo upanja, da bi pisava izdala sebičnega zaročenca, nezvesto ženo ali sleparskega finančnika.

Že poskusi Alfreda Bineta so pokazali, da se vse, kar je v zvezi z moralnimi vrednotami v pisavi, skoraj sploh ne da spoznati. Binet je zmešal vedno po dve pisni izrazitih zločinca s pisni nedolžnih poštenjakov, potem je bilo pa treba v vsaki skupini označiti, kateri obeh piscev je moralnejši. Izsledki so skoraj vedno razočarali. En grafolog je celo proglasil pisavo notoričnega morilca za pisavo nedolžnega dekleta. Pisavo bi lahko primerjali s pretrganim zastorom pred človeškim značajem. Nekatere poteze v človeškem značaju so skoraj popolnoma zastrite, druge se pa dokaj dobro vidijo. Sicer je pa že znaten uspeh, če lahko s pomočjo pisave ločimo izobraženega človeka od človeka, ki je samo malo povohal kulturo, podjetnega človeka od lenuha, flegmatika od vročkrvnega, rafiniranega človeka od preprostega itd.

Najznamenitejši grafološki problemi so prav za prav dveh vrst po tem, ali gre za ugotovitev povprečnega značaja ali pa se zadovoljujemo samo z razlago modifikacij te ali one pisave. Michaud predlaga zato, naj bi razločevali dve vrsti grafologije, statično in dinamično. Prva ima nekoliko pretirane pretenzije, kakor smo videli. Dinamična grafologija si je pa postavila mnogo skromnejši cilj, zato je pa neprimerno zanesljivejša, a poleg tega jo lahko dan za dnem kontroliramo. Če namreč pišemo dragemu bitju, če mu hočemo reči kaj nežnega, pišemo čisto drugače, kakor če se pripravimo s podrejenim uradnikom ali če pišemo prošnjo. Grafični izraz raznih duševnih stanj in razpoloženj se ravna po zakonih, ki jih lahko poskusno doženemo. Znanje teh zakonov v sedanjem življenju ni brezpomembno, ker nam omogoča recimo oceniti iskrenost dotičnega, ki nam piše.

Se večjega pomena je pa ta dinamična grafologija v sodstvu. Statična grafologija je nasprotno še preveč meglena, da bi se lahko v kriminalistiki nanašali na njo. Problemi, ki naj jih reši sodni grafolog, so seveda različni. On mora povedati, ali je sporni dokument pravi ali ponarejen. Poleg tega mora na temelju dveh zanesljivih originalnih pisav ugotoviti, kateri izmed obeh piscev je sporni dokument ponaredil itd. V tem pogledu je dosegla grafologija zadnja leta lepe uspehe in počasi se otresa nezaupanja, ki so ji ga bili nakopali nekateri brezvestni in premalo izobraženi pogumniki, ki so jim včasih zaupali delo grafoloških ekspertov. Dinamična grafologija v rokah plemenitega opazovalca je pa zelo zanesljiva in globoko posegajoče preiskovalno sredstvo. Ona nam omogoča spoznavanje v pisavi vse tiste neštete odtenke duševnega stanja, ki se jih pisec čisto niti ne zaveda in tako postane merilo njegove iskrenosti, merilo, ki kljubuje vsakemu posnemanju.

rija in opravila svoj posel. Novorojena deklica pa po svoji materi ni podedovala brade. Nekoč sem moral na povelo svoje impresaria skočiti na najprometnejši newyorški ulici pod splasene konje. Ko so mi hoteli prestrašiti ljudje priskočiti na pomoč, misleč, da so mi konji z vozom odtrgali roke in noge, sem vstal in se jim zahvalil za dobro voljo, rekoč: Ne potrebujem vaših rok in nog, gospoda, saj brez njih že dolga leta dobro živim.

Pariška vedeževalka umorjena

Pekovskemu vajencu, ki je vsak dan zgodaj zjutraj nosil pecivo v bogat židovski okraj v Parizu, se je zdelo čudno, da mu nekega jutra pri znani pariški vedeževalki Tockarovi niso prišli odpret. Hišnik je vlomil vrata in v stanovanju so našli v mlaki krvi 70-letnega moža in 68-letno ženo, oba ustreljena. Pri vsakem truplu je ležal revolver. Po ranah se je poznalo, da sta bila zakonca Tockar ustreljena. Čudno je pa, da so ostali dragulji in denar nedotaknjeni. Šlo je najbrž za umor vedeževalke, a moža je morilec ustrelil očitno zato, da bi ne bilo priče umora.

Tockarova je prorokovala ljudem usodo iz kart, vedeževala je iz kristalnih oble, imela je pa tudi pisarno, kamor so se zatekali ljudje v ženitovanjskih zadevah. Pred njeno hišo se je ustavil večkrat tudi eleganten avto. Vedeževalka je imela torej lepe dohodke, in ker sta živela zakonca skromno, sta si prihranila lepo premoženje. Umorjena sta bila že zvečer, zločin so pa odkrili šele zjutraj. Čudno je, da v hiši nihče ni slišal strelav. Mož je imel v denarnici 2000 funtov, predalčku je ležala hranilna knjižica na 80.000 frankov in dva dragocena prstana je imela vedeževalka na roki. V sobi ni bilo nobenega sledu po borbi.

Vedeževalka je bila zelo dobrega srca in je rada pomagala revežem. Zato je vzbudil umor v Parizu tem večje ogorčenje. Po em viziji so morilec videli v stanovanju njegovih žrtve z drugo vedeževalko, ki je prišla k Tockarovi v posete. Na tleh je ležala mrtva Tockarova, morilec je pa bačal, da je postalo starki slabo in odšel je po zdravniška. Druga vedeževalka je videla v ku-

hinji tudi mrtvega moža in je o tem obvestila policijo, toda morilec je bil že izginil. Nekaj denarja je pa vendar vzel, kajti v bližini stanujoč čevljar pravi, da je prišel k njemu mlad mož z zaščito usnjeno torbico in ga prosil, naj mu jo odpre z nožem. Ko sta torbico razrezala, sta našla v njej 50.000 frankov. To so bili najbrž skrivni vedeževalkine prihranki.

Nov svetovni prvak v prsnem plavanju

Nemec Göppinger Schwarz je dosegel nov svetovni rekord v prsnem plavanju na 500 metrov, ki ga je imel doslej Finnc Reinholdt. Istočasno je postavil tudi nov nemški rekord na 400 m.

Letala bodo delala vreme

Profesor berlinske tehnike Oswald Flamm namerava podrezati oblake, da bi se zdamili iz lenuharjenja in začeli dajati dež. Mož meni, da je z oblaki nekako tako, kakor z ljudmi. Nekateri delajo radi, drugi pa čakajo, da jih kdo nažene na delo. Flamm si hoče pomagati s posebnimi letali, ki bi delala vreme. Tako letalo bi ne bilo samo nosilec elektrike in bi ne delalo samo zvočnih valov, temveč bi lahko v zračnih višavah širilo za seboj cele oblake dima, kar bi vplivalo na vreme. Včasih je treba samo malo vzpodbude, pa je ravnotežja kolebajočega atmosferskega stanja konec in iz oblakov začne deževati, čeprav bi sicer ne bilo iz njih niti kapljice dežja.

Tudi hamburški profesor Lindmann je ugotovil, da je začelo kmalu po prihodu obeh velikih letal Dg X in G 38 v Hamburgu močno deževati. Neki švicarski list pa poroča, da je začelo na Bodenskem jezeru deževati kmalu potem, ko sta se veliki letali spustili nanj. Neki drugi opazovalec je ugotovil, da je zapihala nad Friedrichshafnom po odhodu »Grofa Zeppelina« struja svežega zraka, pooblašilo se je in kmalu je začelo deževati.

Če je vse to res, nam bodo kmalu posebna letala delala dež ali pa tudi lepo vreme. Obetajo se nam torej, vsaj kar se vremena tiče, zlati časi.

Spomini Conana Doylea

Te dni so izšli v Parizu pod naslovom »Moje pustolovsko življenje« spomini Conana Doylea. Spomini so večinoma tako zabavni in osvežujoči, kakor njegove najboljše povesti o detektivu Sherlocku Holmesu. Iz njih izvemo, da so bili Doylevi starši obubožani in da se je moral sin kot mediciner v Edinburghu dokaj

težko prebijati skozi življenje. Ko si je pa gmočno nekoliko opomogel, je pošiljal vse prihranke staršem. Niti kot mlademu zdravniku mu ni šlo posebno dobro, pa tudi pozneje, ko se je naselil kot zdravnik za očesne bolezni v Londonu, ni kdove kaj zaslužil. Ko mu je nekoč davčni urad vrnil davčno prijavo, češ, da je popolnoma nezadostna, jo je Doyle poslal nazaj in pripisal: »Prav pravite, od tega se res ne da živeti.« Ker ni imel dosti dela, je Doyle čital mnogo knjig, zlasti Poeove kriminalne

povesti, zgodovinska dela, Scottove zgodovinske romane in spomine generala Napoleona I. Potem je sledil nasvetu svojih prijateljev, ki so visoko cenili njegovo pripovedovalsko nadarjenost, naj se loti pisateljstva. In res je kmalu izdal svojo prvo povest o Sherlocku Holmesu. Dosegla je največji uspeh in odločila je smer Doylevega literarnega delovanja. Občinstvo je zahtevalo vedno novih povesti o Sherlocku Holmesu, od vseh strani je dobival pisatelja prošnje, naj jih napiše še kaj in tako se je začela dolga vrsta napetih povesti o slavnem detektivu, ki so šle po vsem svetu. Conan Doyle je živel nekaj časa tudi v zapadni Afriki in Egiptu. Med bursko vojno je deloval kot vojaški zdravnik v angleški armadi v Transvaalu.

Model Sherlocka Holmesa je bil slavnim edinburški kirurg Josef Bell, ki se je s njim Doyle seznanil še kot slušatelj medicinske fakultete v Edinburghu. Bell je bil znamenit diagnostik. Njegove diagnoze so segale tudi v poklic in osebnost. Tako je nekoč dejal nekemu svojemu pacientu: »Ste star vojak, služili ste v zapadni Indiji in nedavno ste bili odpuščeni.« Ko je bolnik pritrdil in je Doyle vprašal Bello, kako je prišel na to, mu je zdravnik odgovoril: »Ta mož je obdržal čepico na glavi kakor delajo stari vojaki, ima pa elefantno tado, ki razsaja v zapadni Indiji.« Tako sta nastala Sherlock Holmes in njegova metodika.

Kralji vlečejo

Madžarski listi poročajo, da so bivšega španskega kralja Alfonza med njegovim nedavnim kratkim bivanjem v Budimpešti kar zasuli s prošnjami, ki jih je dobil na 1500. Med prošnjam so bili poleg španskih emigrantov razni pustolovci, sleparji, propadli intelektualci, poklicni berači, pa tudi več obubožanih madžarskih aristokratov. Vsa pisma, ki sta jih odpirala kraljev tajnik in dvorni maršal, so pa romala v peč.

Pisma so pa bila zelo zanimiva. Tako se je v enem proslec izdajal za gladojočega 100% invalida Molnarja, zagotavljal kralja Alfonza, ki da so ga izgubili zlobni ljudje, da se bo še letos vrnil v svojo lepo domovino med pripadnike plemenitega španskega naroda in znova zasedel španski prestol. Preiskava je pa dognala, da Molnar sploh ni vojni invalid, temveč pustolovec, strah vseh elegantnih hotelov, kjer je s svojim samozavestnim nastopom in elegantno zunanostjo osleparil že nešteto uslužbencev in odličnih gostov. Mnogi so mu nasledili in posodili težke tisočake, ki jih seveda nikoli več ne bodo videli.

Rešitev na 5000 milj

Ameriški listi pariške izdaje priobčujejo poročilo o edinstvenem primeru dramatične rešitve človeškega življenja na razdaljo nad 5000 milj. Primer jasno dokazuje, kolikšnega pomena je radio. Mladi radioamater De Vinna je odpotoval na Aljasko, da bi izdelal za novo filmsko družbo film. Nastanil se je v zapuščenem koči blizu Tellera. Te dni je začel po povratku v kočico klicati s svojim malim oddajnim in sprejemnim aparatom. Njegove signale je prestregel neki radioamater na Novi Zelandiji. Na razdalji nad 5000 milj sta se radioamaterja pogovarjala. Pogovor je trajal že dobro uro, ko je oddajanje z Aljaske naenkrat prenehalo in novozelandski amater si je zaman prizadeval dobiti z Aljasko ponovno zvezo. Takoj je pomislil, da se je utegnilo neznanemu amaterju tam daleč na severu kaj pripetiti. Ne da bi dolgo razmišljal, je začel oddajati čez Tihi ocean klice SOS, navajal je kraj, kjer se je bil hollywoodski amater nastanil, in prosil je, naj pošljejo koga na Aljasko, da se prepriča, kaj se je zgodilo. Signale je prestregel bogat radioamater polkovnik Claire Foster v San Franciscu in takoj je poslal vest na Aljasko ter prosil ondote radioamaterje, naj hite De Vinna na pomoč. Neki radioamater v Telleru je prestregel klic iz San Franciscu, brž je poklical svojega prijatelja in navzlic strašnemu snežnemu metanju sta nemudoma krenila na pot. V koči sta našla radioamaterja že onesvečene. Z največjo težavo sta ga spravila v Teller, kjer si je kmalu opomogel in je že iz vsem nevarnosti. Da ni bilo pri rokah radioaparata, ki bi nesrečnega zmaznil

Prestolonaslednica Monaca

Poročali smo že, da se je prestolonaslednica Monaca princesa Charlotta odpovedala prestolu v korist svojega sina Rainerja. Na sliki vidimo princeso, njenega ločenega moža grofa Polignaca in sinčka.

Zločir zapeljanega študenta

V pruskem mestecu Stolpu je vzbudil splošno presenečenje zločin 19-letnega študenta ekonomije Egon Haasa, ki je umoril 60-letno vdovo Elizabeto Retzloff. Starka je bila že 10 let vdova, živela je ločeno od sveta, samo ob nedeljah je hodila v cerkev. Našli so jo s preklano lobanjo. Še istega dne se je študent sam javil policiji in priznal svoj zločin.

Stara vdova se je seznanila s študentom na izprehodu. Povabila ga je k sebi in ga zapeljala. Odigral se je pravi putifarski prizor. Ko je namreč fant spoznal, zakaj ga je starka povabila k sebi, je hotel zbežati, ta čas mu je pa zagrozila, da začne klicati na pomoč, češ, da jo je hotel posiliti. Fant se je ustrašil in je ostal pri starki. Ljubavno razmerje je trajalo nad leto dni. Ta čas se je pa študent zaljubil v mlado dekle in nameraval se je poročiti z njo. Ljubosumna starka je zvedela za to ljubezen in od tistega dne so se pričele peklenške muke mladega ljubčka. Neprestano mu je zaljubljena vdova grozila s škandalom, češ, da bo vse povedala njegovi zaročenki in roditeljem obeh.

Ko študent nekoč ni prišel k svoji 60-letni ljubici, je začela starka res polagoma odkrivati tajno, ki jo je vezala z njim. Po mestecu se je ta senzacija seveda hitro raznesla in tako je prišlo med študentom in njegovo zaročenko do preloma. Obetal se je velik škandal in v strahu pred njim se je študent neke noči splazil k vdovi in ji s sekiro prekal lobanjo.

Koloman Kanya

Novi madžarski zunanji minister Koloman Kanya, doedanj madžarski poslanik v Berlinu, ki smo zadnjič o njem poročali, kako burno preteklost ima za seboj.

Najstarejši kardinal

Poročali smo že, da šteje kardinalski kolegij zdaj 53 članov. Prostih je torej še 17 kardinalskih klobukov. Izmed 53 kardinalov je 26 Italijanov. V kuriji je 24 kardinalov, in sicer 20 Italijanov, 1 Avstrijec (kardinal Frühvirt), 1 Francoz (Lepicier), 1 Španec (Segura y Saenz) in 1 Nemec (Ehrle). Izvenirski kardinali upravljajo svoje diocese, razen kardinala Skrbenskega, ki je v pokloju. Med 53 kardinali je samo še kardinal Skrbensky, ki ga je imenoval papež Leo XIII. Sedem kardinalov je sprejelo škrlat iz rok Pija X., 14 iz rok Benedikta XV., 31 pa iz rok sedanjega papeža. Pod pontifikatom Pija XII. je umrlo 49 kardinalov, zadnja dva lani, in sicer kardinala Piffi in Van Rossum.

V zadnjem konzistoriju 30. junija 1930 je bilo imenovanih 5 kardinalov. Od takrat je umrlo 10 kardinalov. Izmed 27 kardinalov neitalijanske narodnosti je 6 Francozov, 4 Nemci, 4 iz Severne Amerike, 3 Španci, 2 Poljaki ter po 1 Anglež, Avstrijec, Portugalec, Belgijec, Madžar, Irec, Čehoslovak in Braziljec. Kardinal dekan je kardinal Graniti Pignatelli di Belmonte, škof ostijski. Najdalje nosi škrlat kardinal Skrbensky, ki je bil imenovan leta 1900, star 38 let. Njemu sledita kardinala Casparri in Andieu, imenovana l. 1907. ki sta praznovala lani 25-letnico. Po letih je najstarejši kardinal Frühvirt, rojen l. 1845. Samo dva meseca mlajši je kardinal Ehrle.

Pretendent na madžarski prestol

Najstarejši sin zadnjega avstrijskega cesarja Karla Otto Habsburški, ki pretendira na madžarski prestol, študira zdaj na univerzi v Berlinu, kjer hoče promovirati za doktorja prava.

Artist brez rok in nog

Te dni je umrl na Dunaju 82-letni Rus Kobelkov, ki je imel od leta 1914 v dunajskem Pratru vrtljak in hišico z vrtom. Mož je bil brez rok in brez nog. Tak je prišel že na svet in kakor je v takih primerih že običajno, mu je navarala sama pomagala, da se je prilagodil vsem zahtevam življenja. Znal je pisati, loviti ribe, streljati s puško in sploh vse, kar mu je bilo potrebno v njegovem poklicu. Mož je celo preživljal sebe, ženo in 11 otrok baš s tem, da ni imel rok in nog. In zanimivo je, da so vsi njegovi otroci normalno razviti, izredno zdravi in krepki, med njegovimi sinovi je eden celo bokser. Nekoč se je Kobelkov spoprijel z napadalcem, ki ga je hotel pobiti s steklenico in napadalec je podlegel.

O svojem življenju je napisal Kobelkov zanimivo knjigo, v kateri pravi med drugim: V Ameriki sem nastopal skupaj z bradato damo. Ko so jo popadli nekoč poročni krči, jo je oblekel in imenitno v moško obleko in jo odnesel k babici. Lahko si mislite presenečenje babice, ki se je po tem pomil-

Združiti naše sportne sile ali ne?

Anketa „Slovenskega Naroda“ o upravljanju združitve SK Ilirije in ASK Primorja.

Naš sportni svet je zadnje dni zelo razgiban. Razgibale so ga vesti, o name-ranosti združitvi dveh naših najmočnejših sportnih klubov Ilirije in Primorja. Zanimanje javnosti za ta zgodovinski dogodek v našem sportnem življenju je bilo že pred obema kluboma obeh klubov izredno živahno, zdaj, ko je Ilirija združitev s Primorjem z ogromno večino odklonila, je pa še večje. Ne samo sport-niki drugih ljubljanskih in zunanjih klubov, temveč tudi nesportna javnost bi rada vedela, kaj je napotilo vodstvi obeh klubov, da sta misel združitve sploh sprožili in kakšni pomisleki so vodili tiste, ki so jo odklonili. Ljudje bi bili radi informirani o argumentih, ki govorijo za združitve in proti nji.

Zdaj vlada v široki javnosti glede tega popolna nejasnost, ker poročila o občnih zborih obeh klubov baš v tem pogledu niso bila izčrpna. Da razpršimo to nejasnost in omogočimo obema strujama javno povedati, kako utemeljuna svoje stališče, smo se odločili razpisati

anketo o vprašanju združitve naših sportnih sil

Prepričani smo, da bomo s to anketo ustregli tako zagovornikom in nasprot-nikom združitve, kakor tudi široki javnosti, obenem se bo pa s tem zanimanje za sport med nami povečalo.

Odgovori na anketo naj bodo stvarni, objektivni, pisani v sportskem duhu, podprti s tehtnimi argumenti in ne predolgi. Priobčevali jih bomo v vrstnem redu, kakor jih bo uredništvo prejelo. Na anketo opozarjamo tudi zunanje sportne klube, saj bo še posebno zanimivo vedeti, kakšno stališče zavzemajo oni v tem za ves slovenski sport važnem vprašanju.

Delo naših kinoamaterjev

Četudi nimajo dovolj denarja, so vendar dosegli že lepe uspehe

Ljubljana, 28. januarja.

Tako pogosto in mnogo se govori o po-trebi naših domačih filmov, da ni nezami-nivo vedeti, kaj je že dosegel pri nas na tem polju storjenega. Kinoamaterstvo je pri nas prav za prav še vedno v povojih, četudi cene povprečnih kinoaparatom niso izdatno večje od cen fotoaparatom. Mnogo je vzrokov, da es ta lepa sportna panoga ne more razviti, kakor bi mi vsi želeli in kakršna je tudi želja posameznikov, eden glavnih pa so mnogo večji napori in mno-go večja sposobnost nagle presoje vrednosti motivov, katero zahteva kinoamaterstvo, kakor tudi obsežnejši postopek v razvija-njem filma in dogotavljanjem za predvaja-nje.

V Ljubljani se je pričel prvi pečati s kinooperaterstvom znani fotograf Veljko Bešter, vendar pa je prvi in edini naš do-mači amaterski film, ki se je pojavil v jav-nosti »V kraljestvu Zlatogorja«, katerega je zasnoval, denarno podprl, izdelal, kopiral, razvijal in dogotovil T. K. Skala. Film je normalne širine 32 mm, pa je bil res lepo in iskreno sprejet od javnosti, kakor je s svojimi glavnimi akterji tudi zaslužil. Po-let teh 32 mm filmov so mednarodno pri-znani že oni 9,5 in 16 mm široki, na kakršnih navadno snimajo naši kinoamaterji. Naj-manjše in normalne filme lahko razvijamo v naši državi in sicer v Beogradu in Za-grebu pa tudi doma, dočim srednje morejo razvijati le razvijalnice tvornice kino- in fo-topotrebnic v Berlinu, Dresdenu in dru-god, ker v Jugoslaviji zaenkrat še nimamo za te svrhe potrebnih aparatov. Taki raz-vijalni aparati so danes že tako izpopolnje-ni, da dovršujejo vse popolnoma avtomatično in na eni strani film le vložimo, na drugi strani pa ga dobimo že popolnoma gotovega za projekcijo. Seveda velja več stotisoč dinarjev in se pri nas zaradi ome-jejenega števila kinoamaterjev ne bi mogel izplačati.

Med našimi domačimi kinoamaterji jih je mnogo, ki se niso zadostno poglobili v delo in zato nimajo dovolj vpogleda v ce-lotno stvar, pa se jim morda zalo večinoma posreduje le posnetki, dočim se izdelanemu filmu pozna pomanjkanje režiserskih in operaterskih spretnosti. Slike nimajo nika-ke medsebojne vezi, pa ne dosežejo želje-nega učinka, niti niso sposobne za javno predvajanje. Noben umetnik pa ne sme ustvarjati le zase, nego za celino in mora to v svojem delu vedno imeti pred očmi. razen, ako dela le za čisto svoje privatno veselje.

Imamo pa vendar med njimi več ama-terjev, ki so vzeli stvar resno v roke. S svojimi srednjimi filmi sta nastopila doslej javno le Jakac s »Posnetki iz Amerike« in Noč z »Letečo kamero nad Ljubljano«, o katerem smo nedavno ob priliki prvega predvajanja obširneje pisali. Jakac je po-

leg navedenega filma izdelal še več dru-gih, od katerih je »Novo mesto« že prika-zoval na »Rrkinem« družabnem večeru. »V dolini gradov« pa bo prvič predvajal v sko-rem času v ciklu predavanj Gregoričevega foto zavoda. Tudi Noč je izdelal še par njih, vendar pa so bolj lokalnega značaja. Uspeli pa so vsi in pošli: živahno odobra-vanje, kar dokazuje, da imamo dovolj spo-sobnih ljudi, le sredstev premalo. Ako jih je obkinito s navdušenjem sprejelo, doka-zuje, da so dobri, ker je vox populi pač najmerodajnejši presojalec. Značilnejša imena med našimi fotoamaterji so še pri-marij dr. Kunst, inž. arh. Subic, dr. C. Pav-lin, prof. Ravnik, Badjura in Bešter.

Ako primerjamo to delo našh kinoama-terjev z našimi malimi in skromnimi raz-merami, v katerih živimo, moramo z vse-ljem ugotoviti, da celo presoja pričakova-nje. Vsi delajo z največjo ljubeznijo, brez vsake reklame in pričakovanja dobička. V delo vlagajo svoja lastna sredstva in so le od tistih odvisni. A vendar so njihovi uspe-hi pomembnejši in značilnejši od uspehov ljudi, ki so porabili stotisoče in nič dosegli. Četudi večinoma delajo le zase, bi vendar bilo potrebno, da to delo zaupajo tudi širši javnosti, kateri so v svojih naporih skoro neznani. Bila bi potrebna tudi pogostejša stokovna predavanja o tej lepi sportni pa-nogi. V javnosti je potrebno vzbuditi zani-manje za kinoamaterstvo, ker se potrebni aparati dobe že za vsoto od 1000 Din dalje bi v doglednem času tudi mi lahko na tem polju napredovali, kakor bi bilo po-trebno in koristno. Odklonili pa bi tako tudi ljudi, ki s svojim delom niso dokazali, da jim ememo zaupati svoje kraje za kino-snimanje, ker nam slab film lahko škoduje, nikdar pa nam ne more prnesti pričakova-nih koristi. niti biti za nas propaganda.

Nedvomno pa je dejstvo, da se bo na-šel tudi v naših malih razmerah potreben kapital za izdelavo naših domačih, četudi skromnih, vendar pa dobrih filmov, ker je dosedanje delo naših kinoamaterjev doka-zalo, da so izredno sposobni, pa bo na ta način tudi pri nas postavljen prvi temelj filmske industrije, po kateri tako zelo hre-penimo.

Občutljiva duša.

— Tvoj zarochenec je odpotoval vče-raj v Ameriko. Tako slovo gotovo boli človeka, kaj ne?

— Da, teta, še danes me boli roka, ta-ko sem mu mahal za robcem v slovo.

Previdnost.

— Ernest mi je rekel, da bi lahko ži-vel samo od mojih poljubov.

— No, in si sprejela njegovo snubi-tev?

— Še ne, prej moram zvedeti, od česa bom živela jaz.

Žena doma na mizo iste tri znane zvez-ke, rekoč:

— Tole moraš prečitati.

— Kje si pa dobila to, nesrečnica?

— Moja frizerka me je lepo prosila...

Njena klijentka je napisala nov roman in lepo jo je prosila, naj ti izroči rokopis. Če ne drugače pa potom mene.

To namero sem ženi prav lahko oprstila, pač sem jo pa opozorila, da je v njenem lastnem interesu, če bom ra-je pridno pisal svoje povesti in podlisti-ke, da bom mogel v teh težkih časih ustreči njenim željam, nego da bi tratil čas s čitanjem debelega romana.

Molče je pobrala zelene zvezke in potem misla več govorila o tej stvari.

Toda čez teden dni so se znova po-javili na moji mizi. To pot jih je pri-nešla moja tašča.

Pomisli, dragi zet, — je dejala vsa ginjena, — moja stara prijateljica, bivša koleginja iz samostanskega pen-zionata, me je lepo prosila... pote-govala se je za pisateljico, da bi ji ne od-rekel svoje sodbne... moraš jo uslišati in prečitati tale roman.

Taščo sem odpravil s kratko izjavo, da sem bolan, da mi zdravnik nujno svetuje mir, če se hočem ohraniti ženi in otrokom... Ta roman ima pa mno-go razburljivih prizorov, kar pisateljica sama priznava... Sama mi je zatrje-vala to.

Čez teden dni mi je položila moja

Čez teden dni mi je položila moja

Čez teden dni mi je položila moja

Čez teden dni mi je položila moja

Čez teden dni mi je položila moja

Čez teden dni mi je položila moja

Čez teden dni mi je položila moja

Čez teden dni mi je položila moja

Čez teden dni mi je položila moja

Čez teden dni mi je položila moja

Ljubljana, 27. januarja.

Ne verjamemo, da ste popolni sovraž-niki literature; n. pr. kuharska literatura je splošno priljubljena, uživa svetovni slo-vo in zaslužno slavo. Sramota je, da je še prosiljamo bolj, da ne cenimo njenih zaslug za narod in dobro prebavo. V ku-harskih knjigah je vendar velik kos civi-lizacije in kulture, čeprav avtorji kuhar-skih knjig ne prejema nobelove na-grade.

Nikar pa ne mislite, da sem se spravil na to temo zato, ker mi je žena skuhala prismojeno juho. Gospoda, kuharski lite-raturi se vendar odpirajo nepregledne mož-nosti razvoja! Res je sicer, da se ljudje čedalje bolj branijo jesti, ker je stradanje menda zaslužno. Toda zaradi tega kuhar-ska literatura ničesar ne izgubi na pomemb-nosti. Tudi ta literatura doživlja roman-tiko, sicer precej pozno, vendar baš ob pravem času. Zdaj se lahko uveljavijo mo-jstri domisljije; nič več se jim ni treba pečati z realnostjo. Njihovi čitatelji se se-veda tudi ne smejo spozabiti; dovolj je, da prečitajo nekaj odstavkov iz romantične kuharske knjige, kuhati pa jim ni treba. Kakšna potrata časa je, če se vrtiš okrog štedilnika — ki ni štedilnik, nego potrat-nik, če kuhaš na njem. Kdor ne verjame, da si dovolj sit od samega čitanja kuhar-skih knjig, naj se potolaži, saj se bo lahko kmalu prepričal, kaj je na stvari, kajti kmalu bo splošno priznana resnica, da je-sti ni več moderno.

Ne nameravamo pa namigavati, po kakšnih normah in formah naj pišejo avtorji kuharske knjige. Na tem polju pač ni tre-ba orati ledine. Mnogo znakov kaže, da prihaja nova epoha kuharske literature in da smo lahko tudi v tem pogledu optimisti. (Živel optimizem na vsej fronti) Tudi tiste gospodinje, ki radi kuhajo, naj ne bodo v skrbeh, saj jim ne bo treba opustiti ku-he povsem.

Gospodinje so iznajdljive in bodo že

došlo kuhale, četudi bo vse narobe in če-prav se bodo ljudje odvalili jesti.

Moža iznajdljive gospodinje ni nikdar skrbelo, ali bo žena kaj skuhala ali ne. Končno so se pa časi vseeno tako imeni-to »boljšaljšali, kar po zakonih optimizma da je bil mož čedalje bolj radoveden, kaj bo priromalo na mizo. Jutri pa ne b več jedli, je dejal možak sam pri sebi. Ni bil več radoveden, kaj bo skuhala žena, ker je vedel, da ne more več skuhati niti slane-ga kropa.

Kljub vsemu je pa žena postavila drugi dan na mizo veliko skledo juhe. Mož je gledal debelo nekaj časa ženo, potem pa juho, končno je pa vseeno pograbil žlico in potegnil skledo k sebi.

— Kakšne krpice so pa to? je vprašal možak, čim je pokusil čudno, brezokusno krpico. — Zdi se mi, da je papir.

— Saj tudi je, kaj si pa misliš!?

— ?

— Da, papir je, nikar tako ne zjaj! Vesel bodi, da imaš vsaj papirnatu juho!

In nekaj zvezdic je tudi na nji!

Mož je še vedno sedel nepremično pri čudni jedi in premišljeval ali bi vrgel skledo za skrbno ženo ali bi naj jedel na-prej. Kar je zagledal na »krpice« nekaj ti-skanega. Pa menda ni skuhala kuharske knjige? je pomislil prestrašen. Čital je:

— Nikar se vendar ne razburjaj! Pra-va reč.

Juha pa je vseeno še precej dobra; precej »špeha« je bilo na platicah!

Mož se je seveda potolažil in s slastjo posrebral juho.

»Pojdi in stori tudi ti takole«

Dva lepa nacionalna zbora v Črnomlju

Prav dobro obiskana občna zbora Sokolskega društva in Streljačke družine

Črnomelj, 28. januarja.

Te dni so Črnomelci pokazali svoje vi-soko nacionalno prepričanje. Vršila sta se občna zbora Sokolskega društva in Streljačke družine, oba prav dobro obiskana.

Občnemu zboru Sokolskega društva so vsi člani polnoštevilno prisostvovali. Otvo-ril ga je br. starosta z govorom, v katerem je orisal društveno delovanje in uspehe ter pozval članstvo, da se še bolj poprime dela in tako najdostojnejše odgovori na na-pade neprijateljev. Zborovalci so nato pre-testirali proti punkcijam dr. Korošca in proti škofovski poslanici, pa je bila p. predsedniku vlade poslana protestna in obenem vdanostna brožavka.

Sledila so poročila posameznih funkcionarjev, ki so vsi pozivali članstvo k po-žrtvovalnemu delu za sokolstvo in Jugosla-vijo. Vsa poročila so bila sprejeta z odobra-vanjem. Volitve upravnega odbora so po-tekle kakor vedno v znamenju bratske slo-ge in sokolske zavednosti. Enodušno je bil izvoljen v glavnem stari odbor, le izpraz-njena mesta sta zasedla dva nova člana, preizkušena sokolska borca.

V novem upravnem odboru so: starosta br. Spiro Vrankovič, podstarosta br. Karel Müller, načelnik br. Joško Strubelj, načel-nica sestra Vera Malerčičeva, blaginjak upr. odbora br. Julij Setina, Lojze Marič tajnik, Zorž Ostjurovski prosvetar in Niko Furlan, blaginjak kino odbora. V odboru so še Setina Dora, Prelove Hajne, Peršak Joško, Stariha Janko, Kramer Avgust, Sku-bic Julij, Sprajcar Anton in Gazvoda Ivan dočim so v častno razodišče in nadzorni odbor izvoljeni: dr. Tomšič Rihard, dr. Kus-el Božidar, dr. Tusulin Rasto, Setina Lojz, Peršak Joško et. in Kramarič Franc.

Udeleženci občnega zbora so burno po-zdravili svoje novoizvoljeno vodstvo, v ka-terem so sami stari, preizkušeni in zaslu-ži sokolski delavci, katerih imena imajo do bo naš Sokol zopet neumorno delat za blagor naroda in naše edinstvene Jugosla-vije.

V enako najlepši slogi je potekel usta-ovni občni zbor streljačke družine, ki šte-je že 76 članov. Občinstvo, zlasti pa mladi-na je pokazala veliko navdušenje za to, pri-

nas še novo viteško patriotsko organiza-cijo. Takoj v začetku so zborovalci obsodili razdiralno delo punktašev in odposlali pro-testno brožavko predsedniku vlade.

Za predsednika družine je bil izvoljen Hinko Prelovec, rez. kapetan in solunski dobrovoljec, čigar izvolitev je bila z vihar-nim odobravanjem enodušno sprejeta. V ostali odbor pa so bili izvoljeni Joško Strubelj, Joško Peršak ml., Drevenšek Franjo, Fabijan Alojzij, Stariha Janko, Skubic Ju-lij in Pantič Branko.

Z ustanovitvijo Streljačke družine so ee naše nacionalne vrste zopet znatno ojačale. Družini želimo čim uspešnejšega delova-nja, za kar nam je že jamčijo osebe pred-sednika in odbornikov.

Obe zborovanji sta bili lepi narodni in domoljubni manifestaciji, ki sta pokazali, da stoji Črnomelj, kakor že od nekdaj, v prvih narodnih vrstah in vestno doprinaša svoj delež v veliko skupno delo za našo drago Jugoslavijo.

Zgodovina našega zrakoplovstva

Marsikdo se bo začudil naslovu, češ, da o zgodovini našega letalstva pač še ni mogoče govoriti, saj smo komaj pričeli letati, vendar bo po svojo sodbo takoj iz-praenil, če dobi v roko 700 strani debelo knjigo z naslovom »Istorija jugoslovena-skog vazduhoplovstva«, ki jo je napisal rez. letalski kapetan Sava Mikšič in se do-bi tudi pri običnem odboru aerokluba v Ljubljani, Gradisce 7, 1 nadstropje, ter stane vezana 170 Din. Člani aerokluba jo pa dobe za 122 Din. Cena je nenavadno nizka, ker je lepo delo namenjeno pred-vsem propagandi za letalstvo. Svoj namen bo izvrstna knjiga, ki jo krasi 615 zelo zanimivih slik, zlasti pa prav mnogo por-tretov skoro vseh naših letalcev, gotovo dosegla, saj je v njej zbrano prav vse, kar je mogoče zapisati o razvoju našega letalstva. Prav obširno so orisani tudi pr-vi poizkusi letanja in konstrukterji, po-sebno pa tudi naš Rusjan in sploh vse stremenje za osvojitve zraka pri Slove-nih. Kdo se še spominja letalca Vidmar-ja, ki je pred vojno letel tudi v Ljubljani — opisani so pa v knjigi tudi vsi drugi slovenski letalci, v prvi vrsti pa seveda vse žrtve. V nadaljnjih poglavjih govori avtor o prvih početkih vojnega letalstva v Srbiji in o sodelovanju letalstva pri ob-leganju Skadra, a kakor najbolj napet ro-man se čita poglavje, kako so četniški vojvode pod vodstvom Koste Pečanca v svetovni vojni prileteli v svojo okupirano domovino.

Objavljene so nadalje biografije vseh vojni avijatikov in tudi razne važnejše-naredbe, ostala poglavja pa v kratkih po-tetah obravnavajo razvoj našega suhozem-skega in pomorskega vojnega ter civilnega letalstva po svetovni vojni, kjer ni izpu-ščena nobena važnejša točka. Požrtvovalni pisatelj je z velikim trudom zbral ogrom-no gradivo deloma iz spominov udeleženc-ov in iz raznih publikacij, večino pa iz virov, ki niso dostopni javnosti. Sava Mi-kšič je ustvaril monumentalno delo, ki smo ga lahko veselji, saj nas mora preveriti da so v avijatik med drugimi narodi tu-di mi na prav častnem mestu. Knjigo bi morale imeti vse javne, predvsem pa šol-ske knjižnice, z užitkom jo bo pa čita sploh vsakdo, saj je dokaz junaštva in nadarjenosti našega naroda.

Najboljši dokaz kakovosti.

— Kaj se je zgodilo z rokopisom tvo-je bodoče knjige? »Kako se najbolje obvarujemo tvoj«

— Ukraden mi je bil.

„Ogenj“ sprejema nad 70letne člane

Maribor, 27. januarja.

Po dosedanjem pravniku o dajevah mariborskega društva za upeljevanje mladih »Ogenj« so se lahko sprejemali člani le do starosti 70 let. Po novi po-godbi, ki jo je sklenilo društvo »Ogenj« z graškim bratskim društvom »Flamme«, pa je mogoče sprejemati tudi nad 70 let stare člane, kot redne. Razlika je le ta, da bo društvo v vsakem slučaju sprejema posebej sklepalo in določilo pogoje spre-jema, t. j. višino pristopnine in sprejem-nice, ker znaša mesečna članarina za vsakega rednega člana enako, t. j. 15 Din. Za člane, ki imajo kaj premoženja, pa bo tudi v tem slučaju upeljevanje njih trupla, vstevši vse stroške, ki so v zvezi s tem, s pogrebom, prevozom itd., še vedno ce-nejša, kakor pa ceremonijalni pogreb. Po-drobnejše informacije daje ustmeno ali pismeno društvo »Ogenj«, Maribor, Ko-roševa ul. 8. Za odgovor je priložiti zna-mke.

Ob tej priliki pa opozarjamo ponovno one, ki jim je simpatičnejša upeljevanje po smrti, kakor pokopavanje na pokopa-liščih, kjer se grob že po 10 letih razdere, da hite z vstopom v društvo »Ogenj«. Do 50 let starosti znaša namreč sprejemnina komaj 40 Din, pristopnina 12 Din, in na-to mesečna članarina je po 15 Din, s čim-er ima umrli član plačano upeljevanje, prevoz v graški krematorij in nazaj itd., tako da ga pogreb ne stane prav nič več, kar je vendar za rodbino velikanska oia-šava. Posebno mlajši ljudje, ki so resnič-no naprednega duha, imajo torej najvišji interes, da čim prej stopijo v društvo »Ogenj«. Po 50. letih se sprejemnina zvi-šuje od leta do leta, vendar le tako, da znaša n. pr. s 60. leti še vedno komaj 640 Din. Točnejša tarifa je razvidna iz pravil-nika, ki ga društvo vsakomur radevolje pošlje.

FOTO-AUTOMAT

v čakalnici »KINO IDEAL«
6 različnih slik Din 15.—

20 koles sta ukradla

Ljubljana, 28. januarja.

24. t. m. je mali senat sprito velikega za-nimanja občinstva obravnaval kolesarsko tatunsko zadevo, v katero so bili zapleti ni Ludvik Bernik, rojen 9. avgusta 1904. v Paki pri Preserju, po poklicu čevljar-ski pomočnik v Kozarjah, dalje Angel Fabjan, 26. februarja 1909 rojeni pekovski pomoč-nik, italijanski državljani, stanujoč v Pod-pečih, in Jože Terpin, 1. januarja 1905 ro-jeni čevljar-ski mojster iz Ljubljane, Flor-janska ulica. Prva dva obtožena sta bila obtožena, da sta v času od maja do ju-lja lanskega leta izvršila več vlomov, za-sta sta se pa specializirala na tatvino ko-les v ljubljanski, kamniški in vrniški okolici. Ukradla sta 20 koles v skupni vrednosti 15.300 Din, petim strankam pa sta odnesla kokoši, obleko ali druge pre-dmete in sta torej škodovala skupno 25 strank za 16.425 Din. Bernik in Fabjan sta živela skupaj, klatila sta se okoli, kjer se je našla prilika, sta smuknila kolo in se odpeljala v Ljubljano. Kolesa sta veči-noma prodajala na Dolenjskem, 7 pa sta jih prodala Terpinu po zelo nizki ceni. Fabjan je Terpinu izjavil, da mu kolesa dobavlja neki njegov kolega iz Italije.

Na sodniško vprašanje, koliko je Ter-pin zaslužil pri kolesih, je ta odgovoril, da kvečjemu pri vsakem 100 Din. Z Ber-nikom se je poznal od vojakov, kjer sta skupaj služila. Bernik je tudi pri njem od časa do časa pomagal pri delu, je pa po-gosto odhajal iz hiše in prinašal v družbi s Fabjanom kolesa. Kolesa mu je plače-vaj s čevlji in z denarjem, ter je bil o njih prepričan, da niso ukradena in jih je za-radi tega imel spravljene v delavnici, da jih je lahko vsakdo videl. Zaslišane so bile nadalje številne priče, ki so kupovale ko-lesa pri Terpinu ali Fabjanu. Izpovedale niso ničesar bistvenega.

Iz Metlike

— Nov upravitelj šole. Na položaj pok-tuk. šolskega upravitelja g. Leopolda Mo-rele je postavljen učitelj g. Vladimir Tončič, pomočnik učitelja g. Prosenjak referenta. G. Tončič je že dolgo vrsto let v Metliki, pa bo nedvomno uspešno upra-vljal šolo in tudi nadaljeval svoje izvenšol-sko društveno delo. Čestitamo!

— Popravek cest. V zadnjem času so popravili v metliški okolici par ostrih cestnih ovinkov, ki so ovirali promet, bili pa nevarni tudi pešcem. Bilo bi dobro, da se v doglednem času tudi vsi ostali taki ovinki odstranijo in tako olajša vozni pro-met.

— Nov postajenačelnik. Postajenače-lnik bližnjega Semiča g. Gvidon Šmala, ki je dolgo vrsto let vzorno načeloval svojih postaji, je prestavljen v Ljubljano, na nje-govo mesto pa prihaja prometnik g. Franc Tratinč iz Stične. Upamo, da bo tudi novi postajenačelnik sledil zgledu g. Šma-la, kateremu moramo izreči polno prizna-nje in zahvalo, pa bo semiška postaja tu-di še dalje veljala za najlepšo na progi Ljubljana — Sušak, kakor velja že deset-letja.

— Snega je v zadnjih dneh zapadlo obilo. Tudi mraz je pritisnil. Te vreme-ske spremembe se menda najbolj vsele-lovci, ker je tako hladno vreme za lov pač najpripravnije. Kljub vsemu vozijo vlaki redno brez vsake zamude, dočim so v bliž-njem Gorskem kotarju snežni zameti že onemogočali promet.

— Naročite čim prej prekrasni roman »Prokletstvo ljubezni, ki je izšel v dveh delih (blizu 700 strani) in velja le 35 Din. Zaloga je le še mala, pa naj z naročilom vsak pohiti. Te dni razpošljamo polo-vice.

WL Szaniawski:

Filmska zvezda

Pred dobrim mesecem se je poja-vila pri moji uredniški mizi naondulirana dama neopredeljenih let, položila je predme tri debele zvezke rokopisa, vsak v trdnih, zelenih platnicah, in po-gledala me je z očmi umirajoče gazele, rekoč:

— Tole morate prečitati!

— Kaj pa je to? — sem vprašal pre-strašeno.

— Moje najnovejše delo, roman »Filmska zvezda«. To je zelo aktualna stvar, polna razburljivih prizorov. To morate na vsak način čitati.

— Čemu bi pa baš moral?

— Ležeče mi je samo na vašem mnenju.

— To je sicer zame zelo laskavo, toda oprostite, čital ne bom.

In dolgo je trajalo, predno se mi je posrečilo razložiti ji, da nimam toliko časa, da bi prečital debel roman, ki ne morem o njem odločiti, ali se bo tiskal ali ne.

Slednjč je pobrala svoje tri debele zvezke in mi v slovo zagrozila:

— Toda mojo »Filmsko zvezdo« bo-ste vendar prečitali, bom že poskrbela za to.

Čez teden dni mi je položila moja

Čez teden dni mi je položila moja

Čez teden dni mi je položila moja

Maurice Bedel

Filipina

Roman

XII.

Lepa grofica Colozzolo je bila od dne do dne bolj zatelebana v Rafaela. Prežala je, kdaj pride v palačo Moncini, izvabila ga je v svoj budoar, kjer se ni dalo sesti drugam kot na kup blazinice.

— Sedite, — je dejala.
S tem je mislila »ležite«. Rafaelo je pa ostal stoji in komaj je čakal, da pride h Grenadieru ter zagleda Filipino.
— Contessa, — je dejal, — mudi se mi po opravkih.

— Po opravkih! Tako lep fant, pa bi ne mogel najti prijetnejšega dela? Nekoč je tako silila vanj, da mu ni preostajalo drugega nego zlektniti se k nji na blazinice.

— Rafaelo! — je vzkliknila, — se še spominjate, kaj ste prisegli kot centurio?

— Ah, milostiva gospa, prav dobro se spominjam.

In ponovil je svojo prisego, da je pripravljen izpolnjevati Ducejeva povelja, ne debatirati o njih, služiti fašistični revoluciji po svojih najboljših močeh in preiti po potrebi za njo tudi zadnjo kapljo krvi.

— Dragi moj! — je vzkliknila gro-

fica vsa v ognju, — daj ljubljani Duce, da bi nam ne bilo treba preleteti te mlade, kipeče krvi. Toda čujte.

Povedala mu je, da se ji zdi sumljivo, da so prišli Grenadierovi v Rim, da se je Grenadier v hotelu »Imperator« takoj prvi dan izdal, da so ga videli potikati se okrog jetnišnic in vojašnic, da je bil v klimatološkem zavodu, v tem protifašističnem blogu, da je nastopil na Foru s plamtečim govorom proti fašističnemu režimu, a njegovo ženo da so zasačili, kako sramoti nepopisno lepoto rimske okolice, italijansko narodno kuhinjo in olivno olje z božanske campagne, gospodično Filipino pa ...

— Grofica, opozoriti vas moram, da je ta gospodična nedolžna.

— Ubogo dete, ona ima na vesti še mnogo hujše grehe, — je dejala grofica in ga prišla za roko. In povedala mu je, da so Filipino zasačili, ko je skušala zapeljati hrabro italijansko mladino na kriva pota francoske koketnosti in odvrti jo tako od izpolnjevanja domovinskih dolžnosti. Pripomnila je, da bi bila kvestura srečna, če bi zvedela o teh ljudeh kaj več, ona sama pa bi težko preskrbela oblastim še več informacij; da jih ne more zbrati več, je kriv Grenadier, ki se je tako zaključil v njene čare, da jo zabava bolj z ljubeznostjo nego s politiko. Zato računa grofica z Rafaelom, da ji bo poskrbel vsak dan gradivo za poročila, ki jih mora pošiljati policiji. Njegova naloga

bi bila izvleči iz Grenadiera prevratne misli in vesti o francoskem političnem položaju, o oboroženi sili in o alpskih utrdbah.

— In ta patriotično pridobljeni denar si razdeliva, — je pripomnila.

Objela ga je in globoko vzdihnila.

— Dečko, — je dejala zaljubljeno, — ali si morete misliti vsoto moje ljubeznosti?

— Vsoto? Po pravici rečeno, ne.

Vzela je papir in začela računati: toliko služinčadi za prishukovanje za vrati, toliko hišniku za poročanje o posetih in za čenče iz sosesčine, toliko lep sobarici za to, kar ji je zaupal šofer Viktor. Računala je, seštevala, odštevala in delila, končno je predlagala Rafaelu vsoto, ki se mu je zdela primerna.

— No dobro, pa naj bo, — je dejal.

— Koliko rož dobim za ta denar za Filipino, — je pomislil sam pri sebi, — in koliko bombonov za njeno mater.

Lepa grofica je bila v sedmih nebesih. Zleknila se je na mehke blazinice, razprostrla roke in zatisnila oči.

— Zahvali se mi, — je dejala.

Toda Rafaelo je bil že na nogah in hitel je k Filipini. Čakala ga je vsak dan na hodniku. Pri grofici ni ljubosumnosti in radovednosti služinčadi sta morala biti previdna. Filipina je rada previdnost še pretravala. Zdaj se je skrila za tapetna vrata, zdaj zopet za kip grškega govornika, čigar marmornata halja je zaljubljenca zakrivala. Držala sta se za roke in kramljala vsa raz-

vueta. On je iskal njene ustnice, ona ga je pa odpirala od sebe, da je ni mogel poljubiti. Rafaelo se pa ni dal odgnati in Filipina je ob takih prilikah vedno počila v smeh, da se je razlegalo po vsem hodniku. On se je pa ustrašil, bal se je, da bi ne prišel slučajno mimo sluga in bežal je po prstih v Grenadierov kabinet.

To pot se je bil zakasnili. Za kazen je zlezla Filipina v veliko omaro in ko je prišel mimo, je skočila iz nje. Prestrašil se je tako, da dolgo ni mogel do sape.

— Filipineta, — je vzkliknil, ko si je opomogel od strahu, — govori moram z vami, sestati se morava na samem.

— Zelo rada, — je odgovorila Filipina. — Sestajva se v tem ali onem rimskem parku.

Odgovoril ji je, da so ljubezni prepovedani tudi parki, kakor so javni vodnjaki, muzeji, tverska nabrežja in sploh vsi kotički, kjer se zaljublenci lahko drže za roke, si gledajo v oči in se objemajo.

— No dobro, — je dejala Filipina. — Pa si izmisliš kaj drugega.

Hodil je po dvoranah sem ter tja in si belil glavo z najtežjim problemom, kar jih more težiti mladega, zaljubljenega Rimljana, namreč kako najti v mestu, kjer je toliko razvalin, zapuščenih ulic in senčnatih parkov, miren kotiček, kjer bi se lahko sestal z ljubljeno dekletom.

Končno je obstal, se prijel za glavo in vzkliknil:

— Jo že imam!

Zašepetal je nekaj Filipini na uho.

— Kaj pa mislite! — je vzkliknila smeje.

— Zdaj vsaj veste, da vas res vroče ljubim, če se odločim za nekaj tako vratolomnega.

Upri je v njo pogled, izražajoč obenem strastno ljubezen in velik pogum.

— Ob sedmih, — je dejal.

Potem je pa odšel h Grenadieru, ki je nadaljeval diktat apologije avtoritativnega režima.

Ko odpeljejo veliki mednarodni vlaki, ostane kolodvor Termni skoraj prazen. Po mračni, močno zaprašenih čakalnici se izprehajajo v paradnih uniformah vojaki. Pohačkajoč milični preže z neumorno nado na postopača, da bi mu pretipali rebra, na sumljivega ali preglasnega potnika, ki bi mu mogli naložiti denarno globo, skratka na nekoga, ki bi jim nudil eksistenčni razlog in opravičil njih uvrstitev v proračun. Toda Italijan ne hrepeni več po potovanju, ne mika ga zapustiti deželo, kjer ga nasprotno vse drži: milo podnebje, sijajen režim, ne glede na težave s potnimi listi. Roma—Parigi in Roma—Vienna sta torej dve progi, pridržani diplomatom in novo imenovanim francoskim kardinalom, ki seveda ne spadata med ljudi, prepevajoče po kolodvorih prevratne pesmi.

ZNIŽANE CENE MALIH OGLASOV V SLOVENSKEM NARODU

Uprava „Slovenskega Naroda“, Ljubljana
Knaflijeva ulica št. 5

Zaradi splošne denarne krize smo znižali cene malim oglašom na 0,50 par za besedo brez kake druge pristojbine.

Večje inserate, oglašje med tekstom, notice, smrtina oznanila, zahvale ter druge objave računamo po najnižji ceni. Pri večkratnem naročilu še poseben popust po dogovoru.

Oglaš se lahko naročajo tudi v naših podružnicah:

MARIBOR, Grajski trg št. 8
NOVO MESTO, Ljubljanska cesta

CELJE, Kocenova ulica 2
JESENICE, Ob kolodvoru 101

Poslužite se ugodne prilike, uspeh bo siguran!

HOTEL „METROPOL“ ZOPET ZNIŽAL CENE!

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem v svoji restavraciji znatno znižal cene jedil in pijač.

Toči se prvotno vino po Din 8.—, 10.— in 12.—. Specialiteta, graščinski »PEKERČAN« sladki po Din 14.—.

Društveni lokali, konferenčna soba in krasna velika dvorana z ventilacijo najnovejšega sistema so društvom za prireditve in zabave brezplačno na razpolago.

Za obilen obisk se priporoča

Hotelir Franc Miklič

Izdelujejo se najnovejši modeli otroških in igračnih vozčkov, triciklji, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Najnižje cene. — Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozčkov LJUBLJANA, Karlovska c. 4.

MODROCE

otomane, divane, fotelje in vse tapetniške izdelke vam nudi najceneje

IGNACIJ NAROBCE, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (»Pri Levu«) 25/T

Loden za lovske in smučarske obleke ter hubertus plašče

bodete kupili ugodno le pri
Oblačilnici za Slovenijo

Ljubljana, Tyrševa (Dunajska cesta) 29, (v hiši Gospodarske zveze).

>Mali oglasi<

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakol — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo — Najmanjši oglas Din 5.—

STANOVANA

DVOSOBNO STANOVANJE takoj oddam v Koleziji, Devinska ulica 7. 875

TRISOBNO STANOVANJE 2 verandi, kopalnica, vrt oddam za Din 800.— v bližini Kolezije. — Poizve se: Oražnova ulica 3/T. 886

DVOSOBNO STANOVANJE lepo, z balkonom, v bližini tramvaja takoj oddam. — Cesta na Brdo št. 136, Vič. 892

KUPIM

zalostomerni tok 440 voltov kupim. — Ponudbe: Kovač, Stari trg pri Rakeku. 882

VZAJEMNE POSOJILNICE vložna knjižica Din 7000 se proda. Naslov v upravi »Slov. Narod«. 872

KOŽE VSAKOVRSNE DIVJACINE po najvišji dnevni ceni kupuje Fischer, Zagreb, Gunduličeva 3 in 4. 835

PRODAM

NOVI FOTELJI »Ohranjenoteli« po zelo nizki ceni naprodaj. — Naslov v upravi »Slov. Narod«. 888

2 ZELEZNI CISTERNI iz 10 mm pločevine po zelo ugodni ceni proda Opekarna Lajtersperg, Košaki pri Mariboru. 881

PISALNA MILA Mizico za pisalni stroj in plinasto peč zelo ugodno proda Založnik, Livarska 5. 884

2 OREŠNJEVI SPALNICE politirani, masivni, po 10 komadov, vsako za 4800 Din proda Vižin, mizarstvo, škofja Loka, kolodvor. 884

CEBULO zdravo, domače, kakor tudi SVEŽA JAJKA dobavljiva v vsaki množini po dnevni ceni Joško Lah, Osluševci pri Ptuj. 846

SENO suho in zdravo, zajamčeno brez šavja in plevela, kakor tudi suho in zdravo ovseno in pšenico. 885

SLAMO v kompletih vagonih prodaja Josip Weiss, veletrgovina s senom in slamo, Zagreb, Dvorničeva ulica 6. — Telefon 67-33 885

PUHAŠTO PERJE

Din 15.—, čohano Din 32.—, puh Din 140.— kg, ter VOLNO IN ŽIMO za modroce prodaja izredno poceni: Šega, Wolfova ulica 12 (dvorišče). 761

40 m³ DESK smrekovih in nekaj bojevih, polsuho blago, prve, druge in tretje vrste, dimenzija polovica 50 mm, drugo 40, 35 in 25 mm, prodam franko vagon po 275 Din in proti celotnemu odjemu Klemen Franjo, Rečica - Laško. 845

Fozor, trgovci! Večjo količino lepih lesenih škafov prodam. V partijah od 20 komadov naprej razpoložljiva K. Schauer, pošta Črmošnjice pri Semiču. 847

BIZELJSKO VINO izbrano, 15 hl belega in 12 hl rdečega po 3 Din, proda Miha Verstovšek, vinogradnik, Globoko pri Brežicah. 844

POZOR, trgovci! Večjo količino lepih lesenih škafov prodam. V partijah od 20 komadov naprej razpoložljiva K. Schauer, pošta Črmošnjice pri Semiču. 847

BIZELJSKO VINO izbrano, 15 hl belega in 12 hl rdečega po 3 Din, proda Miha Verstovšek, vinogradnik, Globoko pri Brežicah. 844

POZOR, trgovci! Večjo količino lepih lesenih škafov prodam. V partijah od 20 komadov naprej razpoložljiva K. Schauer, pošta Črmošnjice pri Semiču. 847

BIZELJSKO VINO izbrano, 15 hl belega in 12 hl rdečega po 3 Din, proda Miha Verstovšek, vinogradnik, Globoko pri Brežicah. 844

POZOR, trgovci! Večjo količino lepih lesenih škafov prodam. V partijah od 20 komadov naprej razpoložljiva K. Schauer, pošta Črmošnjice pri Semiču. 847

BIZELJSKO VINO izbrano, 15 hl belega in 12 hl rdečega po 3 Din, proda Miha Verstovšek, vinogradnik, Globoko pri Brežicah. 844

POZOR, trgovci! Večjo količino lepih lesenih škafov prodam. V partijah od 20 komadov naprej razpoložljiva K. Schauer, pošta Črmošnjice pri Semiču. 847

BIZELJSKO VINO izbrano, 15 hl belega in 12 hl rdečega po 3 Din, proda Miha Verstovšek, vinogradnik, Globoko pri Brežicah. 844

POZOR, trgovci! Večjo količino lepih lesenih škafov prodam. V partijah od 20 komadov naprej razpoložljiva K. Schauer, pošta Črmošnjice pri Semiču. 847

BIZELJSKO VINO izbrano, 15 hl belega in 12 hl rdečega po 3 Din, proda Miha Verstovšek, vinogradnik, Globoko pri Brežicah. 844

POZOR, trgovci! Večjo količino lepih lesenih škafov prodam. V partijah od 20 komadov naprej razpoložljiva K. Schauer, pošta Črmošnjice pri Semiču. 847

BIZELJSKO VINO izbrano, 15 hl belega in 12 hl rdečega po 3 Din, proda Miha Verstovšek, vinogradnik, Globoko pri Brežicah. 844

POZOR, trgovci! Večjo količino lepih lesenih škafov prodam. V partijah od 20 komadov naprej razpoložljiva K. Schauer, pošta Črmošnjice pri Semiču. 847

BIZELJSKO VINO izbrano, 15 hl belega in 12 hl rdečega po 3 Din, proda Miha Verstovšek, vinogradnik, Globoko pri Brežicah. 844

POZOR, trgovci! Večjo količino lepih lesenih škafov prodam. V partijah od 20 komadov naprej razpoložljiva K. Schauer, pošta Črmošnjice pri Semiču. 847

BIZELJSKO VINO izbrano, 15 hl belega in 12 hl rdečega po 3 Din, proda Miha Verstovšek, vinogradnik, Globoko pri Brežicah. 844

POZOR, trgovci! Večjo količino lepih lesenih škafov prodam. V partijah od 20 komadov naprej razpoložljiva K. Schauer, pošta Črmošnjice pri Semiču. 847

BIZELJSKO VINO izbrano, 15 hl belega in 12 hl rdečega po 3 Din, proda Miha Verstovšek, vinogradnik, Globoko pri Brežicah. 844

POZOR, trgovci! Večjo količino lepih lesenih škafov prodam. V partijah od 20 komadov naprej razpoložljiva K. Schauer, pošta Črmošnjice pri Semiču. 847

Anton Fuchs

kleparska delavnica, Gosposvetska c. 16

»PRI LEVU«

izvršuje vsa kleparska in lesnocementna dela pri novih zgradbah kakor tudi pri starih najsolidnejše in po zmernih cenah. 119/T

DVOSTANOVANJSKO HISO v Ljubljani prodam proti gotovini; potrebno 100.000 Din in prevzem hipoteke. 876

NOVO HISO tik glavne ceste v Ptuj. prodam. — Pojasnila daje Plauc, Maribor, Glavni trg. 885

MESNICO klavnico in podružnico, z vsem inventarjem oddam takoj v najem. Poizve se v gostilni Anžur, Večje. 843

GLASBA SKORO NOV PIANINO prodam globoko pod ceno. — Naslov v upravi »Slovenskega Naroda«. 887

IZPOSODJAMO plošče, gramofone, radio-aparate. »SLAGER«, Aleksandrova c. 4 (prehod »Viktoria« palače)

KLAVIRJI, PIANINI prvovrstnih inozemskih znamk od Din 11.000 naprej. — »MIZIKA«, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 40. 9/L

PRIMO BUKOVA DRVA suha, cela Din 105.—, žagana Din 115.—, sekana Din 125.—, kubični meter dostavljen na dom. — Putrich, Dolenjska c. 6. 893

NOGAVICE V KRPAJE sprejemam na dom. — Naslov v upravi »Slov. Narod«. 879

OBLEKE in SUKNJE kupite najbolje pri A. Presker, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. 11/T

ZA PLESNO SEZONO IN SMUK oblačil chic in praktično pariški krojač na Bledu. Vse novosti! Angleško - francoski journali! 866

SMUČARJI POZOR! V Višnji gori v gostilni pri kolodvoru so vam na razpolago udobna prenočišča, kakor tudi vsa prehrana po prav nizki ceni. 860

PREMOG, DRVA, KOKS najboljšje kakovosti najceneje: RUDOLF VELEPIČ, Ljubljana VII, Jernejeva cesta št. 25. Telefon 2708.

Oglejte si! zalogo moških klobukov. Krasna izbira, nizke cene; preoblikovanje 25—45 Din.

FRANC BERNIK družba z o. z., Dunajska cesta št. 14 vhod poleg trgovine Agnoli.

Gostilna Frankopanski dvor (Reininghaus) sprejema cenjene abonente na prvovrstno hrano dnevno po Din 10.—. Vsak petek morske ribe in polenovka. — Toči se pristno zdravo dalmatinsko, štajersko in dolenjsko vino. Cez ulico 1.— Din ceneje.

Se priporočata Brata UKMAR.

SREČKE ZA V. RAZRED DRŽ. RAZR. LOTERIJE SO DOSPELE!

Obnovite jih pravočasno! Zrebanje se bo začelo 2. februarja in bo trajalo ves mesec.

ZADRUŽNA HRANILNICA R. Z. Z. O. Z. LJUBLJANA, Sv. Petra cesta c. 14.

Zahvala

Ob težki izgubi našega nepozabnega soproga, očeta, starega očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Franca Učaka

izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki so nam izrazili na kakršenkoli način tolažbo med pokojnikovo boleznijo ter sočutje ob njegovi smrti.

Posebno zahvalo smo dolžni č. duhovščini, darovalcem krasnih vencev, ravnateljstvu in uslužbencem »Narodne tiskarne«, njegovim bivšim stanovskim kolegom ter vsem ostalim, ki so ga v tako častnem in obilnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Ljubljana, dne 28. januarja 1933.

Globoke žalujoči ostali.